

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évi. 38. sz. 1943 február 17 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér

Megdobbant a város szíve

Lezárult a honvédcsaládok járára Debrecenben folytatott gyűjtés, a testületi gyűjtés eredményeként több mint százhatvan ezer pengő elindított a honvédelmi minisztériumba. Ebben a tekintélyes summában nincs benne a vasutasok és az államrendőrség által központilag lefolytatott gyűjtés eredménye, valamint azoknak az adakozóknak az adományai, akik a napilapokhoz, így lapunkhoz mellékelt csekklapokon juttattak el adományukat a nemes célra. Mindezt összevéve valószínűleg arra az eredményre juthatunk, hogy Debrecen lakosai közel száz ezer pengőt áldoztak a Főméltóságú Asszony által megindított akcióra.

Emellett a szép eredmény mellett nem mehetünk el szó nélkül Debrecen lakossága hazafias áldozatkészégnek oly nagyszerű példáját nyújtotta, ami megfelel az ősi város nemes tradícióinak és mikor a történelmi multhoz igazodik, bizonyítja azt a kötelességérzetet, mely eltölti az ősi civitásnak apraját-nagyját.

Bizonyítja azt, hogy ennek a városnak lakossága tudatában van a magyar közösség iránti kötelességének, együttérző harcoló honvédekkel, hozzátartozóikkal sorsáért felelősséget érez.

A nagy összegtől eltekintve főleg abban látjuk az eredmény jelentőségét, hogy itt valóban mindenki kivette részét az önként vállalt áldozatból. Szerencsés gondolat volt a testületenként, érdekeltségenként, foglalkozási ágakként lebonyolított gyűjtési akció, amiért az elismerés főként a polgármestert illeti, ki elindította és megszervezte buzgó munkatársaival az akció ilyen lebonyolításának formáit. Természetesen a hivatalok, testületek és más intézmények is foglalkozási ágak vezetőiről is a legteljesebb dícséret hangján kell megemlékeznünk, mert valóban teljes szívvel és lélekkel buzgózkodtak a szép eredmény létrehozásában. Am azt is meg kell hagyni, hogy hiába lett volna minden buzgózkodás, ha a társadalom széles rétegei nem rezonáltak volna teljes szívvel és lélekkel a felhívásokra. Itt önkéntes megajánlásukkal egyképpen hozzájárultak a sikeres lebonyolításhoz. A debreceni lélek szólalt itt meg mindenki. Az áldozatvállaló, megértő, jószívű magyar lélek. Ezért találjuk a legkülönbözőbb társadalmi rétegek áldozatkészégét egyképp a gyűjtés eredményének statisztikáján.

A mai nehéz és megpróbáltatott időkben vigasztaló és reménykeltő jelenség ez. Egymásra tált itt a honvédek iránti ragaszkodásban, hazafias szeretetben minden társadalmi réteg, az egész város lakossága. Együttérzésének adott kifejezést mindenki az értünk, otthonunk

Kemény küzdelem Charkov térségében

Harc a város külső kerületeibe behatolt ellenséges csapatrészekkel — Meghúsultak a szovjet áttörési kísérletei a Donec-medencében, Kurszktól északra és az Ilimen-tótól délkeletre — Tengely erők sikeres támadása Tunéziában

A Vatikán cáfolja, mintha a pápa fogadna egy szovjet diplomáciai küldöttséget

A keleti frontról azt közölte tegnap a német véderő főparancsnoksága, hogy az egész arcvonalon tovább tartottak a súlyos elhárító harcok, a szovjet páncélos és gyalogos kötelékek tömeges bevetésével folytatja áttörési kísérleteit.

Valóban igazat kell adni annak a megállapításnak, hogy a szovjet mindent egy lapra tett fel és azért erőszakolja ember- és hadianyagának kiméletlen feláldozásával támadásait, mert a tavasszal beálló olvadási periódus rendkívül megnehezítené offenzíváját.

A szovjet támadás súlya moszkva és Charkov irányára nehezedik. Itt nagy számbeli fölényrel kell a német hadosztályoknak megküzdeniük. A város külső területeibe behatolt bolsevista csapatrészekkel szivós harc folyik, az ellenség itt húsz páncélos vesztett. A Donec-medencében sikertelenek maradtak a szovjet áttörési kísérletei, éppen így a másik gyűjtőpontonál, Kurszknál, valamint az Ilimen-tótól délkeletre, hol 93 ellenséges páncélos pusztult el.

KEZDŐDIK AZ OLVADÁS

Az egyik svájci lap berlini tudósítója jelenti, hogy tegnap óta a keleti arcvonalon olvadó időjárás uralkodik. Ez a harcok szempontjából kétségtelenül egyik legfontosabb tényező. Az időjárásnak ugyanis nagy befolyása van Oroszországban a hadviselésre és ha a hőmérséklet rövidesen nem süllyed újra a fagy pont alá, akkor a harci területek eliaszoptosodása hamarosan megakadályozza a nagyobb méretű hadműveleteket. Ebben az esetben a szovjet téli offenzívája megakadna és hosszú hetekre megszűnne a szovjet csapatok nyomása. Berlinben ennek folytán érthetően nagy figyelemmel kísérik az oroszországi időjárás helyzet alakulását.

A SZOVJET MINDENT EGY LAPRA TESZ FEL

Egy másik svájci lap berlini tudósítója a keleti harctéri helyzettel kapcsolatban azt jelenti,

hogy ha egyáltalán még lehetséges volt a szovjet hatalmas katonai erőszítéseit fokozni, akkor ez a legutóbbi 28 órában bekövetkezett. A szovjet csapatok újabb tartalékokkal és feltöltött egységekkel ismét erős támadásokat indítottak a harcok gyűjtőpontjaiban. Ezek alapján általában az egész téli esata további súlyosbodását lehet megállapítani. Úgy látszik, hogy a bolsevisták az elkövetkezendő hetekben mindent egy lapra tesznek fel. A német hadvezetés ezzel szemben arra törekszik, hogy rugalmas mozgásharcokban felőrölje a szovjet kötelékeket.

AZ ÚJ NEMET ARCVONAL

Berlinben pillanatnyilag még nem állapítják meg pontosan a német csapatok új arcvonalainak vonulását. Általában úgy tudják, hogy most nagyjából az a vonalat tartják, amelyet az 1941—42 évi téli esata alkalmával elfoglaltak, illetve amelyet a múlt évi nyári offenzíva elején tartottak. A bolsevisták ezen a vonalon Kurszk és Bjelgorod vidékén túljutottak, azonban ettől délre a németek még előbbre vannak tavalyi vonalaiktól.

Az egyik legfontosabb kérdés, amely a német főváros érdeklődését pillanatnyilag lekötötte, az, vajjon a szovjet meddig tudja folytatni emberanyagban ezt az óriási pazarlást.

ERŐSSZPONTOSÍTÁS

Berlini illetékes katonai magyarázóik nagy súlyt vetnek annak megállapítására, hogy a Donec-kanyarban a visszavonulás csak azután történt meg, amikor a megrövidített új, erős vonalakban az állások teljesen elkészültek. Ezeknek helyét természetesen érthető katonai okokból nem közlik, csak annyit mondanak, hogy a visszavonulás megkezdésénél megelőzően a térségben történik. Lehetségesnek tartják, hogy újabb elszakadási hadműveletek fognak következni, mégpedig teljesen a német hadiiervek keretében. A visszavonulással előállott új helyzet rendkívül kedvező összpontosításokat tesz

lehetővé a német védelem számára.

TENGELYTÁMADÁS TUNÉZIÁBAN

Tunéziában megelénkült a hadműveletek. A német és olasz csapatok léptek fel kezdeményezőleg, megtámadták az angol-szász csapatokat és nyugat felé visszavetették. Közel 800 foglyot ejtettek és sok hadianyagot zsákmányoltak.

Algiri jelentések szerint a tengelyes csapatok támadást indítottak a szövetségeseknek Tunéziában a Faid-hágótól nyugatra levő állásai ellen. A támadás alkalmával a tengelyes csapatok sikereket értek el. Az amerikaiak állásait két oldalról támadták meg és vasárnap este 18 óráig a tengelyes csapatok mintegy 20 km. kiterjedésű területet nyertek. Ezzel az előnyomulással komolyan veszélyeztetik a Sheilla mellett levő amerikai állásokat. A legújabb hírek szerint itt jelenleg heves harcok folynak. A tengelyes csapatok egy másik osztaga, amely Senettől északra a dombokról északnyugati irányba indított támadást, szintén mintegy 30 kilométernyi előrehaladást ért el. Algiriből a harcokkal kapcsolatban közlik még, hogy a küzdelemben szövetséges részről főként amerikai erők vesznek részt és csupán egészen kis brit osztagok vannak ezen az arcvonalszakaszon.

Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelenti, hogy Gafsa ellen a tengelyes csapatok heves támadást indítottak. Az amerikai kötelékeket, amelyek Gafsa körül álltak, a bekerítés veszélye fenyegeti, ezért bizonyosra veszik, hogy Eisenhower a várost és környékét kiüríti.

Montgomery tábornok főhadiszállásáról ezzel kapcsolatban jelenti, hogy Rommel csapatai a tengerparti moesaras területéről tovább húzódtak vissza Tunézia felé. Az időjárás ezen a részen igen kedvezőtlen és a csapatokat a legsúlyosabb feladatok elé állítja. Montgomery a nagy akadályok ellenére parancsot adott a harcok ütemének fokozására.

hogy capacataival tehermentesítse a szorongatott helyzetben levő amerikai csapatokat.

SZOVJET VAGYALMOK NÉMETORSZÁG MEGSEMLÁLLÁSÁRÓL

A Német Távirati Iroda Genfben érkeztetett londoni jelentést közli, mely szerint a „Star” című londoni lap munkatársa bejelöltést folytatott sir Arcubald Clark Kerrel, Nagybritannia moszkvai nagykövete. A tudósító egyebek között azt a kérdést tette fel a nagykövetnek vajjon hiszi-e, hogy az oroszok ha sikerül megverni a németeket, megszállják Németországot. Ebben egészen bizonyos vagyok válaszolta Kerr, mert emlékeztünk csak Sztalin egykori kijelentésére, hogy az oroszok legelső célja a német állam és vezetőségének megsemmisítése. Másik céljuk a német hadak és vezetők megsemmisítése. A harmadik pedig Európa új rendjének lerombolása és felelőtlenek megbüntetése. Semmi kétség, hogy Sztalin alkalomadtán meg is tenné amit ígért. (MTI)

NEM TÉR VISSZA KUBISEVBE A TÖRÖK NAGYKÖVET

Acsikalin moszkvai nagykövét megváltoztatta szándékát és nem tér vissza Kubisevbe. Acsikalin hétfőn Istanbulba utazott. A nagykövét istanbuli útját magánjellegűnek mondják, épp úgy, mint legutóbbi kairói látogatását is. Istanbulban tartózkodnak még Menemendzsoğlu török külügyminiszter, továbbá Steinhardt amerikai nagykövét és Törökország budapesti nagykövete. Steinhardt rövidesen Egyiptomba utazik, hogy meglátogassa Cassy brit minisztert és Kairóban tájékoztató bizonyos kérdések felől. A bukaresti török nagykövét jelentéstétel végett néhány napot Ankarában töltött és most Istanbulból útnban van állomáshelyére.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma, szerdán a 601—900 naplótételszámmal bíró cukorjegyek tulajdonosai igényelhetik új élelmiszerjegyeiket és petróleum-utalványukat.

TOKÉSI FOTO
PÉCSI PALOTA

nyugalmaért a messze orosz társadalom szeretete és ragaszkodása és gondoskodása van velük.
Megdobbant a város szíve, mint már a történelmi időkben annyszor. Megdobbant, mert

magyar célért kellett áldozni és csak azt kívánhatjuk, hogy ez a magyaros együttérzés maradjon is meg az idők minden fordulatában. Most pedig hála és elismerés illessen minden ismert és ismeretlen adakozót!

magyar célért kellett áldozni és csak azt kívánhatjuk, hogy ez a magyaros együttérzés maradjon is meg az idők minden fordulatában. Most pedig hála és elismerés illessen minden ismert és ismeretlen adakozót!

Öregemberek betegséginél, kivált kép, ha azok renyhe bélműködésel, rossz gyomorműködéssel és megzavart anyagcsere-forgalommal állanak összefüggésben, reggelente egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz sokszor igazi jótétemény. Kérdezze meg orvosát!

HIVATALOS Vatikáni helyen

merő kitalálásnak és a valóság-
nak egyáltalában nem megfelelő-
nek minősítik azt az orosz hír-
ügynökség által terjesztett és a
londoni „Daily News”-ben is köz-
ölt jelentést, amely szerint XII.
Pius pápa késznek nyilatkozott
arra, hogy egy szovjetországi dip-
lomáciai különküldöttséget fog-
adjon.

Mint nyomatékosan kiemelik,
a szovjet hírügynökség jelentése
teljesen alaptalannak.

Ezzel kapcsolatban hivatalos
vatikáni helyen rámutatnak arra,
hogy a vatikáni és a moszkvai
kormány között jelenleg sem dip-
lomáciai, sem nem diplomáciai

Erélyes német cáfolat

Berlin, február 16. (Német
hírvirítói Iroda.) Svéd és svájci
lapok londoni híreszteléseket köz-
öltek arról, hogy a Főhadnagy
a keleti német hadsereg főparancs-
nokát átadta Maunstein vezér-
tornagynak. A birodalmi kancellár
állítólag egybehívta legmagasabb
tisztjeit és megbeszélések során
abban állapodtak meg, hogy a tábornokok veszik
át újra a legfelsőbb hadvezetést
az a kikötéssel, hogy Hitler
beleegyez a keleti erélyes
megrövidítésébe és a visszavonul-
ásról vállalja a felelősséget.

A birodalmi főváros mérték-
adó köreiből ezzel kapcsolato-
san kijelentik, hogy ezekből a

Gróf Ciano a Vatikánban

Róma, február 16. Mint Vati-
kánvárosból jelentik, Ciano gróf,
Olaszország új vatikáni nagy-
követe kedden első ízben jelent
meg a Vatikánvárosban, ahol
értekezésre lépett Maglione bí-

természetű semmiféle kapcsolat
nem áll fenn. Még a hadifogoly-
gondozás területén és a hadifog-
lyok hollétére és hógylétére vo-
natkozó hírek kieserlése tekinté-
tetében sincs semmiféle kapaso-
lat a Vatikán és a moszkvai kor-
mány között. A moszkvai kor-
mány mindezt a Szovjet-
Oroszországban levő hadifog-
lyokra vonatkozó minden kér-
dést kerekén elutasított.

RYTI FINN ELNÖK

újraválasztásával kapcsolatban
Hull amerikai külügyminiszter
kijelentette, hogy az Egyesült
Államok kormányát nagyon ér-
deklik a finnországi politikai ese-
mények.

SVÁJCI TILTAKOZÁS

A londoni svájci követet arra
utasították, hogy igen élénken
tillakozzék a svájci légi térnek
vasárnap éjszaka angol repülők
részéről történt megsértése ellen,
amely az idegen repülőgépek szá-
mát tekintve a háború kitörése
óta egyike volt a legsúlyosabbak-
nak.

szóbeszédéből egyetlen szó sem
igaz. Az egész légbőlkapott ko-
holmány és — sajnos — vissz-
hangra talált a semleges külföld
lapjaiban is. (MTI.)

Mint Berlinből jelentik, illeté-
kes német helyen nem is tartják
érdemesnek, hogy állást foglaljan-
nak egy angol lapnak arról szóló
jelentésével kapcsolatban, hogy
Németország tengeralfutó- és
egyéb támaszpontok átengedését
kívánja Spanyolországtól a
Baleárid-szigeteken, a Kanári-szi-
geteken és egyebütt. Az erről
szóló állítás meglehetősen állá-
szó kísérletezés — hangoztatják
német részről.

boros államtitkárral és a vati-
káni államtitkárság vezető sze-
mélyiségeivel.
Ciano gróf a közeli napokban
bemutatja megbízólevelét XII.
Pius pápának. (MTI.)

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancs-
nokása közli:

A keleti arcvonalon hétfőn
tovább tartottak a súlyos elhá-
rító harcok. Az ellenség páncé-
los- és gyalogos kötelékek tö-
meges bevetésével folytatja át-
törési kísérleteit.

A kubáni hídfő arcvonalán
csak helyi jellegű harci tevé-
kenység volt.

A Donec-medencében az el-
lenség sikertelen áttörési kí-
sérleteiben sok páncélost és em-
bert vesztett.

Charkov térségében a szovjet
nagy számbeli fölényben lévő
erőkkel támadta szívósan küz-
lő hadosztályaink állásait. —
A város külső kerületeibe be-
hatolt ellenséges csapatrészek.

Legújabb jelentés a keleti harctérről

Berlin február 16. A Nemzet-
közi Tájékoztató Iroda a követ-
zőkben ismerteti a keleti harc-
ok helyzetét:

Az öt szovjet páncélos dandár,
egkevesebb hat lövész had-
osztály, három lovas hadosztály,
több gépesített kötelék és egyéb

kel vívott harcokban húsz páncé-
lost megsemmisítettünk.

Az ellenségnek Kurszktól
északra a német állások ellen
intézett támadásait visszaver-
tük, helyi betöréseket elre-
szeltünk.

Az Ilmen-tótól délkeletre az
ellenség sok páncélossal és erős
tüzérséggel támogatással megint
megkezdte támadásait. Ezen a
szakaszon, valamint a Volchov
és a Ladoga-tó közötti arcvona-
lon áttörésre irányuló minden
kísérletét részben kemény kö-
zelharcokban visszavertük és e-
közben 93 páncélost elpusztít-
tunk.

A hétfői harcokban a keleti
arcvonalon a bolsevisták ösz-
szesen 157 páncélost vesztek.

különleges alakulatok hétfőn be-
jelentett megsemmisítése egyfor-
mán jellemzi a bolsevisták egyre
tartó őrjárat ember és anyagvesz-
teségét s arra irányuló késégbe-
esetű igyekezetüket, hogy a helyi
jellegű térszeres túlmenőn
hadművelési döntésre vigyék a

dolgot.
A védelmi központokban rend-
kívül szívósan ellenálló német és
szövetséges csapatok elszánt és
megingathatatlan helytállása és
a hadművelet középpontjában
egységesen irányított ellenlépé-
sek változatlanul keresztülhuz-
zák a bolsevisták nagyratörő
számításait.

Igy a kubáni hídfőnél erőteljes
német ellentámadással elre-
szelték az előző napi betöréseket és
visszaszerelték az egész főar-
cvonalat. A bolsevisták páncé-
losokkal és csatárepülőgéppel támo-
gatott újabb rohamait verték
vissza és megsemmisítettek négy
harcost.

A Don alsó folyásának vidékén
a bolsevisták megkísérelték a
mozdulataikat végző német o-
sapatok követését, de egy gyorsan
mozgó német kötelék ragyogóan
irányított ellentámadással súlyos
vesztéseket okozott nekik. A be-
havazott szénrakások és gyári
épületek között heves páncélos
csata zajlott le, amelyben a szov-
jet húsz harcost veszített.

Vorisolovgrád térségében a

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Német hadijelentés: Tunéziá-
ban a német-olasz csapatok re-
pülőkötelékek eredményes támo-
gatásával megtámadták az ellen-
séget és nyugat felé visszavet-
ték a hegyvidékre, miközben az
ellenség sok foglyot, fegyvert és
hadianyagot veszített. Sok jármű-
vön kívül 23 löveget és 97
páncélost zsákmányoltunk vagy
megsemmisítettünk.

Német vadásztrepülő hús-
z légi győzelmet arattak és tüzelé-
sükkel több földön vesztelő re-
pülőgépet felgyújtottak.

Az olasz főhadiszállás közle-
ménye:

A tunáziai szakaszon helyi jel-

német csapatok kedvező magas-
lati állásokból a támadókra néz-
ve véresen verték vissza több
páncélos és gyalogos előretöré-
sét. Percek alatt 21 szovjet páncé-
lost lőttek szét, jórésben T
24-eseket. Meghúsították a bol-
sevisták több kísérletét, hogy el-
terelő előretörésekkel erős szov-
jet gyalogos alakulatok nagy-
szabású új átkaroló mozdulatát
tegyék lehetővé. Több szovjet
zászlóalj szembetámadása vére-
sen omlott össze. Mialatt gyors
német kötelékek feltartóztatták
és bekerítették a megsemmisítet-
t és a szovjet lovas csapatokat, a
szomszédos doneci iparvidéken a
német páncélosok és páncélos
gránátosok 30 kilométernyire
förték be a szovjet felvonulási
területébe megszakították után-
pótlási összeköttetését, szétrom-
bolták üzemanyag és ellátási rak-
tárakat a felmorzsoltság több nagy
kiszáradt állást. Charkov előtt
SS kötelékek megsemmisítettek
egy nagyobb bekerített szovjet
csoporthoz és visszaverték a bol-
sevisták minden felmentő táma-
dását. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

legű harci cselekménnyel ellen-
séges állásokat foglaltunk el. 781
foglyot ejtettünk, 33 gépvonta-
tású és 23 más löveget, valamint
sok gépjárművet zsákmányolt-
unk. Ugyane vállalkozásban
szétromboltunk, illetve zsákmá-
nyoltunk 97 ellenséges páncélost.

Német vadásztrepülő légi
harcban lelőttek, illetve a földön
szétromboltak 24 ellenséges re-
pülőgépet. Egy amerikai gépet a
légvédelmi ütegek lőttek le. Egy
angol vadásztrepülőgépet a par-
tok előtt torzóvá tettük. A ter-
reket a tengerebe zuhant.

Egy búvárszázadunk nem tért
vissza támaszpontjára.

Részletes tudósítás a tuniszi harcokról

Berlin, február 16. A nemzet-
közi tájékoztató közli a tuniszi
helyzetről: Az a helyi támadó
vállalkozás, amelyet a tengely
erőinek részei a tuniszi arcvonal
déli szakaszán február 13-án és
14-én végrehajtottak, hétfőn a
Faid és Gafsa közötti nagykitér-
jedésű csatátér megtisztításával
egyelőre véget ért. Az amerikai
második páncélos hadtest az
előző napokban itt, mint már
most kiténik, jóval súlyosabb
vereséget szenvedett, mint eddig
hittek. A kemény harcok után az
amerikaiak hétfőn kénytelenek
voltak menekülésszerűen kiürí-
teni Gafsa fontos csomópontot,
amelyre jobbszárnyuk támasz-
kodott, hogy kivonják magukat a
fenyegető átkarolás és elvágás
elől. Az olasz csapatok hétfőn
délután nyugati és délnyugati
irányban áthaladtak a helységen
anélkül, hogy említésre méltó el-
lenállással találkoztak volna.

Gafsa harenélküli megszerzése
közvetlen következménye volt
azoknak a sikeres harcoknak,
amelyeket a tengely különleges
csapatai Faidtól nyugatra erőtel-
jes támadásokkal folytattak.
Erős amerikai páncélos köte-
lékek több tehermentesítő akció-
val próbálták ismét birtokukba
venni Sidi Bou Zádót és egy fon-
tos útkereszteződést, hogy Gafsa
mentésük az elvágás veszélyé-
ből. Támadásaik azonban a leg-
súlyosabb veszteségeik mellett
összeomlottak a német-olasz el-
hárítás tüzeiben. Páncéltörő
ágyúk, rohamlővegek és a lég-
elhárító tüzérség egészen kis be-

rületen 57 amerikai páncélost
lőtt szét. Személyzetük nagy-
része elpusztult. A hétfői tisz-
ogató akció során a tengelycsapa-
tok 23 löveget, 33 páncélos csap-
atszázalót köcsit, 93 motoros
lufettára szerelt légelhárító löve-
get zsákmányoltak.

Ehhez a szokatlanul nagy
anyagi veszteséghez mérten a 781
amerikai fogoly feltűnően alac-
sony számnak látszik. Minthogy
azonban már eddig több mint
3000 elesett amerikai holttestét
találták meg, a sebesültek száma
pedig — ezeket a menekülőket
magukkal vitték — rendszerint
nagyobb az elesettek számánál.
Mindent összevéve legalább 8-
10 ezer amerikai vált itt harc-
képtelenné. A tengely légi had-
erői bombákkal és tüzfegyver-
ekkel állandóan támadták a
menekülő oszlopokat és további
jelentős veszteségeket okoztak
nekik emberben és hadianyag-
ban.

Az egyik amerikai páncélos
kötelék felgött nyílt rádióüze-
nete mutatja, hogy milyen volt
az amerikai csapatok hangulata,
amikor szembe kerültek a harc-
edzött német kötelékekkel. Az
amerikai rádióüzenet így szólt:
„Itt a pokol a német kötelékek-
kel”. A csatátér felett légi har-
cokban a német vadászok hétfőn
saját veszteség nélkül 20 ameri-
kai repülőgépet lőttek le, köztük
12 többmotoros bombázót. Ezek
védőkísérettel repültek. Az ame-
rikai-brit légi fegyvernem hétfőn
a földközi-tengeri térségben 24
repülőgépet veszített. (MTI.)

Bombakárok Palermóban és Nápolyban

Az olasz főhadiszállás közli:
Az ellenség légi hadereje február
15-én délután megtámadta Ná-
polyt és Palermót. A kár igen
nagy. Az eddigi jelentések szerint:
Nápolyban 17 polgári személy
meghalt, 15-en megsebesültek.
Palermóban eddig 98 halottat és
297 sebesültet számoltak össze.
Olasz vadásztrepülő és a légvé-
delmi tüzérség négy támadó re-
pülőgépet lelőttek. Három Ná-
poly, egyet pedig Palermo felett,

Ellenséges repülő berepültek
Sziília és Calabria fölé és gép-
puskával támadtak vonatokat és
pályaudvarokat. Négyen megse-
besültek.

Sciclinél (Sirakuze) két Spit-
fire gép a légvédelmi ütegek tü-
zétől lángolva zuhant le. Egy
harmadik gépet német vadász-
repülő lőttek le Trapani felett.
Négy repülőgépet nem tért
vissza támaszpontjára. (MTI.)

Nyugati légiháború

Német hadijelentés közli:
keddre virradó éjjel magános
brit repülőgépek zavaró repüle-
seket hajtottak végre Nyugat-
Németország felett.

A Csatorna partján az ellen-
ség hétfőn a vadásztrepülő és a
légvédelmi tüzérség elhárító te-
vékenysége következtében öt re-
pülőgépet veszített, köztük ne-
héz bombázókat. (MTI)

Bolgár lap a háborús helyzetéről

Szófia, február 16. (Német Tl.)
Ma már bebizonyosodott — írja
a Slovo —, hogy Németország
nem kereste. Ebben a háborúban
két világháború és két forradalmi
hadsereg harcáról van szó.
Győzni az fog, akiben megvan
az erő, a képesség és akarat arra,
hogy az utolsó csapást mérje az
ellenségre. Erre a végső csapásra
készülnek fel most a németek és
ez az igazság mindazokkal a hi-
resztelésekkel kapcsolatban
amelyeket ma a keleti arcvonal-
ra vonatkozóan terjesztenek
(MTI.)

Felfegyverzik a holland nemzetiszocialista párt tagjait

Hága, február 16. Mussert, a
holland nemzetiszocialista párt
vezére Amszterdamban négytől
létes beszédet mondott, melyben
bejelentette, hogy a jövőben a
mozgalom összes tagjait felfegy-
verzik. Mussert hangsúlyozta,
hogy az állandó megnyilvánuló
fenyegetések s a párt egyes tag-
jai ellen egyre gyakrabban elő-
vetett merényletek következté-
ben erre az intézkedésre szükség
van. Beszéde további során Mus-
sert kitér a holland egyetemes
halgatónak a legutóbbi napok-
ban történt tömeges letartóztatá-
sára és kijelentette, hogy a fő-
iskolákat meg kell tisztítani a
szabotőröktől. Nem lehet tünni
hogy Hollandiában diákok követ-
senek el szabotázsokat, míg a
keleti arcvonalon a német diákok
ezrei életüket áldozzák az új
Európaért. Mussert az egész hol-
land néphez intézett felhívással
fejeste be beszédét, hogy vegyen
rész a bolsevizmus elleni harc-
ban. A népgyűlés nagy tetszés-
sel fogadta Mussert beszédét.

Ezredszet szállt fel egy német repülő

Berlin, február 15. Rudal fő-
hadnagy, a lovagkereszt tulajdo-
nosa, repülőgépezetű egy német
zuhánó harci repülőgépben, a
napokban ezredszet szállt fel az
ellenség megtámadására. Rudal
az első német repülő, aki ezt a
magas számot elérte. (NTI.)

Gandhi állapot rosszabbodott

Amsterdam, február 15. Mint
az angol hírszolgálat jelent
Bombayból, az ott kiadott orvosi
jelentés szerint Gandhi a vasár-
napot meglehetősen nyugtalanul
töltötte. Állapota némileg rossz-
szabbodott. (NTI.)

A bombayi kormány hivatalos
közleménye szerint Gandhi álla-
pota az elmúlt 24 órában tovább
romlott.

Légiriadó Svájcban

Bern, február 15. (Német Tl.)
Angol repülőgépek a hétfőre vir-
radó éjszaka megint megsértet-
ték Svájc semlegességét. Éjjel
21.30 és 0.15 óra között egész
Svájc területén légi riadó volt.
(MTI.)

Minisztertanács

Budapest, február 16. A kor-
mány tagjai kedden délután 5
órákor Kállay Miklós miniszter-
elnök elnöklésével miniszter-
tanácsra ültek össze. A minis-
tertanács, amely a késői éjszaka
órákig tartott, folyó kormány-
zati ügyeket tárgyal.

Hungária Filmszínház
Ma utoljára:
Eltévedt emberek
Főszereplők: Pierre Blan-
chard, Annie Ducaux.
Előadások 5 és 7 órákor.

Vígyszínház mozgo
A legnagyobb sikert aratott
magyar film:
Hétszilva
Fősz.: Turay Ida, Csontos
Szilassy, Kiss Manyi Mály
Gerő, Vaszary Piri,
Szerelem! Hangulat!
Vidámság!

Legerélyesebben megtoro, a pénzügyminiszter a dohányárú készletek eltitkolását

A dohánygyártmányok árának felméréseivel kapcsolatosan a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a dohányárúsok árúkészleteiket jelentsék be és az árkülönbséget a kincstár javára fizessék be.

A rendelkezés végrehajtását a pénzügyminisztérium a pénzügyország útján ellenőrizteti. — A pénzügyminisztérium azok ellen a dohányárúsok ellen,

akik árúkészleteik eltitkolásával a kincstár és a dohányfogyasztó közönség érdekeit súlyosan veszélyeztetik, a legerélyesebben jár el és a terhelt dohányárús eladási engedélyét is elvonja.

Eddig a pénzügyminisztérium egy dohányelosztó-bizományost rögtön hatállyal elmozdított és egy dohánygyár-árudát zár alá vett.

Egy javíthatatlan bűnös halálraítélése és kivégzése

Miskolc, február 16. A miskolci honvédtörvényszék rögtönítélő bírósága hétfőn tárgyalta Kovács Sándor 21 éves többszöri bűntudatú fiatal ember lopási ügyét.

Kovácsot a fogházból sorozták be a honvédség kötelékébe, de a katonai szolgálat elől megszökött. Többrendbeli lopást követett el, majd Rákoskeresztúrra utazott, ott meglátogatta a fronton küzdő honvédek családját azzal, hogy üzenetet hoz számuk-

ra. Egyik helyen közben ellopta a szekrénykulcsot, mert látta, hogy ott tartják a pénzt. Az éjszaka leple alatt azután belopódzott a lakásba és a szekrényből ellopoit 500 pengőt.

Hosszas nyomozás után fogták el Kovács Sándort, akit a honvédtörvényszék a honvédség kötelékéből való kicsapás mellett kötély általi halálra ítélte. Az ítéletet délután négy órakor hirdették ki és este 6 óra 30 perckor végre is hajtották.

A földművelésügyi minisztérium megvásárolta a hortobágyi bikatelep 49 tenyészbikáját

Elmarad a hortobágyi bikavásár

Beszámoltunk már arról, hogy a hortobágyi magyar tenyészbikatelep vezetősége febr. 25-én akarta megtartani a szokásos bikaárverést a Hortobágyon, amely iránt az egész országban minden évben igen nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Az árveréses bikavásárt nem tartják meg, mert a földművelésügyi minisztérium állattenyésztési főosztálya megvásárolta az egész állományt és így

a telep 49 bikája nem kerül vásárra. A bikákért 142.000 pengőt kínáltak és ezek szerint a legjobban pontozott bika 4030 pengőért, a leggyengébbnek talált bika pedig 1505 pengőért cserélt gazdát.

A bikatelep vezetősége a 142 ezer pengős árnál többet akar elérni és felterjesztést intéztek, hogy a vételárat emeljék fel, ha annak megvan még a lehetősége.

Nincs nagyobb vagyona az embernek, mint amit tudásban, ismeretekben szeréz magának — mondotta Radó Rezső miniszteri biztos

A mestervizsgáló bizottság vezetőinek fogadalmatételi ünnepélye

A mestervizsgáló bizottság elnökei és alelnökei ünnepélyes keretek között tették le az iparkamara dísztermében dr. Radó Rezső miniszteri biztos kezébe a fogadalmat. Dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár elmondta a Nemzeti Hírszkegyet, majd dr. Radó Rezső miniszteri biztos intézett szép beszédet a megjelentekhez:

— Nincs fontosabb kérdése a magyar kézműiparnak és általában úgy az iparnak, mint a kereskedelemnek — mondta többek között —, minthogy azok, akik ezekre a kereső pályákra térnek és ezt élethivatásuknak tekintik, minél jobban felkészülve kezdjék meg az ipari vagy kereskedelmi működést. Nincs nagyobb vagyona az embernek, mint amit tudásban, ismeretekben szeréz magának. Az anyagi javakat érheti baj, jöhetnek veszedelmek, amelyek elviszik megsemmisítik, jöhetnek kedvezőtlen üzleti körülmények, válságok, amelyek a vagyont csökkennélik, de az, ami valakinek a fejében fel van rakódva mint ismeret, tudás, az megmarad az illetőnek és azzal bármikor újra kezdheti az életküzdelmet.

— A mestervizsga teljes mértékben bevált intézmény, ha szükségesek is még bizonyos tökéletesítések, de a mestervizsgaintézmény záloga a magyar kézművesipar fejlődésének. És a több tudás rendelkezésre bocsá-

tása, megkövetelése révén egyik záloga a jövő iparosnemzedék jobb boldogulásának. Arra kérem önöket, hogy amikor a mestervizsgabizottság elnökei és alelnökeiként feladatukat teljesítik, legyenek teljes mértékben átha-va minden egyes vizsgának az erkölcsi és közgazdasági jelentőségétől. A jövő nemzedék minél tökéletesebben felkészülté kell tennünk. A magyar nép minden fiának helyzete nehezebb, mint a többi nagy népeké. A kis magyar nemzet csak úgy állhatja meg a versenyt, ha a mi nemzetünk minden tagja a maga hivatásához úgy készül fel, hogy több tudása, ismerete legyen, mint más nemzetek szerencsésebb fiainak.

Dr. Harsányi Imre kamarai ügyvezető titkár arra mutatott rá, hogy sok a panasz amiatt, mert a kézműipar még mindig nem kapja meg azt a megbecsülést, tiszteletet, amit feltétlenül megérdemel. Ennek oka nagyrésztben magukban az iparosokban van. Ha az iparosok maguk átérzik azt a jelentőséget, fontos-ságot, amit a kézműipar jelent, akkor ezt a megbecsülést feltétlenül nagymértékben munkálják és elősegítik. Ennek a mai fogadalmatételi aktusnak ebben van nagy jelentősége. Pártatlanul, elnézés nélkül, nem túlzott szigorúsággal, kegyetlenséggel, hanem bölcs megértéssel és azzal a fel-tétlen követelménnyel folytassák

le a mestervizsgát, hogy a jövőnek jobban elkészült iparosnemzedéket teremtsenek
Dr. Körössy Lajos fogalmazó

feloivasta a névsort majd a mestervizsgáló bizottság elnökei és alelnökei leélték az ünnepélyes fogadalmat

Az olasz lapok a magyar csapatok hősiességéről

Ismertetik, hogy egy magyar seregtest Jány Gusztáv vezére- des parancsnoksága alatt hogyan vágta ki magát a bolsevisták bekerítő gyűrűjéből

Róma, febr. 16. A magyar haditudósító század tudósítása nyomán a kedd délutáni olasz lapok részletesen ismertetik, hogy egy magyar seregtest Jány Gusztáv vezére- des parancsnoksága alatt hogyan vágta ki magát a bolsevisták bekerítő gyűrűjéből.

A Tribuna a jelentéssel foglalkozva megállapítja, hogy ez a haditett újabb tanúsága annak, hogy a magyar seregtestek milyen rendkívüli hősiességgel veszik ki részüket a keleti arcvonalon az Európa védelméért folyó harcokból.

A Messaggero budapesti jelentést közöl, amelyben kiemeli, hogy a magyar csapatok a keleti arcvonalon számtalan esetben mutattak ki vitezsegüket, felkészültségüket. A lap ismerteti azt a hadműveletet, amelyet a magyar csapatok Jány vezére- des közvetlen parancsnoksága alatt hajtottak végre a keleti arcvonal egyik pontján és amelynek eredményeképpen szétörték azoknak a szovjet csapatoknak a bekerítő gyűrűjét, amelyek német egyenruhába öltözve igyekeztek bekeríteni az első vonalban lévő magyar csapatokat.

Nemzetvédelmi Kereszttel tüntették ki a nyugatmagyarországi felkelő harcok debreceni hőseit

A Nemzetvédelmi Kereszt legutóbbi kitüntetettjei sorában van Kezdődy Endre, az Országos Farsadalmbiztosító Intézet debreceni kerületének tisztviselője, aki főként a nyugatmagyarországi felkelő harcok során tanúsított hősiességéért a szolgálatra a szep kitüntetésre.

A „Debrecen” munkatársának érdeklődésére szerényen utalozik, de aztán győznek az emlékek és Kezdődy Endre beszélni kezd:

— Nem tudom melyik cselekedetemmel érdemeltem ki a Nemzetvédelmi Keresztet — mondja. — En úgy érzem magamban, semmivel sem tettem többet, mint amit minden jó magyarnak megtennie kötelessége volt. Végzetlenül jól esik, hogy ezeknek a tetteknek eredményeként szerény személyem is bekerült a Nemzetvédelmi Keresztesek táborába.

A nyugatmagyarországi felkelések harcairól érdeklődünk. Színes, érdekes epizódok peregnék le Kezdődy Endre elbeszélésein keresztül. Mindenről beszél, csak saját tetteiről nem. Végre nem harithatja el a kitartó érdeklődést és elmondja azt a tettet, mely a legemlékezetesebb számára.

— A nyugatmagyarországi fel-

kelő harcok során egyszer arulás, vagy kemkedés következte ben tudomására jutott az ententek legyereink és felszerelési eszközeink rejtekhelye. Szerencsére idejében megtudtuk ezt és parancsnokaink kijelölése folytán kilenc társammal együtt karacsony éjszakáján megmen- tetük a fegyvertart és felszereléseket, úgyhogy mire azt entent-misszió megérkezett, a jelzett helyen már csak az üres raktarakat találta.

A forradalmi időkre terelődik a szó és megtudjuk, hogy Kezdődy Endre tíz szekér-rakomány kincstári fegyvert rejtett el és csak a nyugalom helyreálltákor szolgáltatta azt vissza. A román megszállás alatt pedig az akkori fővezérségtől össze kötő tiszti úttan hozzájuttatott irredenta plakátokat két meghitt jóbarátjával együtt Debrecen legforgalmasabb helyein éjszaka idején kifüggesztettek. Ilyen es hasonló vállalkozásokkal táplálták a tüzet a magyarság lelkében.

— Kemény idők voltak, egész férfiakat kívánó idők. Szerencse, hogy a magyar földön olyan egész férfiak, izzó lelkű hazafiak teremték, mint Kezdődy Endre, a Nemzetvédelmi Kereszt új debreceni kitüntetettje.

A henteszakosztály ülése

Vita a vágásról és a vágatási árról. Vért adnak jótékonycélra a hentesek.

A vágatási jog szabad gyakorlata- nak korlátozása ellen.

Szatmáry Mihály hasonló érte- lemben szólalt fel a vágóhídon vigyáznak, hogy anyag ne menjen veszendőbe. Mezey Ferenc: A beadvány hozzanemlést arul el.

Szilágyi József elnök: Ha nem tudunk velük megegyezni, akkor szövetkezetet fogunk csinálni. László József fogjunk össze és dolgozzunk mind, akkor majd rend lesz. Szatmáry Mihály: A Mahusz is állíthat be a vágás végzésére kellő számú embert! Felelünk majd érte, hogy nem lesz hiány.

A szakosztály megbízta a korábbi bizottságot a tárgyaissal, amely most már az Iparhatóság intézkedésére fog megtörténni. Elhatározták Szilágyi József elnök javaslatára hogy a vért összegyűjtik és Budapesten értékesítik a hadbavonultak családtagjainak támogatására. Szatmáry Mihály indítványára kimondták hogy a szegény emberek ezután is ingyen vihetnek el vért a saját fogyasztásukra. Mínya hentesmester véleménye-

nye szerint a város nem enged ki- vinni a vért, mert itt is van vérfeldogzó üzem. Debrecen vá- ros is meg tudja fizetni azt az összeget a vértért amit Budapest nek megér.

Szücs hentesmester: a hadba- vonultak segítésére kevés a „vér pénz”.

Szilágyi elnök: Szívesen ve- szem a sertésenkénti 20 fillért még külön is csak fizessék meg, legalább nagyobb összeget ad- hatunk.

Bóde Gyula: Természetes hogy amelyik mesternek a saját állata véreére szüksége van, azt elviheti. A szakosztály az elnök javas- latát egyhangúlag elfogadta

Kállay miniszterelnök pénteken beszámol a helyzetről a külügyi bizottságban

Budapest, febr. 16. Több érde- kes politikai esemény lesz ezen a heten. Pénteken délelőtt 11 órakor ülést tart a felsőház. A karacsony előtti megválasztott és a most kinevezett felsőházi tagok mandatumát igazolják továbbá betöltik a 42-es és a 36-os országos bizottságok meg- üresedett tagsági helyeit.

Pénteken délelőtt a képviselő- ház külügyi bizottságát, — de- után 5 órára a felsőház külügyi bizottságát összehívták. A kül- ügyi bizottságban Kállay Mik- lós miniszterelnök beszámol a külpolitikai helyzetről. A minisz- terelnök mint külügyminiszter először a képviselőház bizottsá- gában ad tájékoztatást, amelyet délután a felsőház bizottságában megismétel.

A kormány tagjai ma délután 5 órakor tartják szokásos heti minisztertanácsukat Kállay Mik- lós elnöklésével.

Négy támadó kerítés- lécekkel véresre vert egy járókelőt.

Az utóbbi időben Debrecen- ben nagyon elharapóznak az ej- szakai támadások. Csoportokba verődött, rendszerint ittas álla- potban levő egyének rátámad- nak egy székeltőző járóke- lőre és azt összeverve, súlyos sérülésekkel hagyják a hely- színen. A debreceni rendőrség erélyes intézkedéseket tett ha- sonló verekedések megakada- lyozására és a kézrekerülő tet- tesek ellen a legszigorúbb eljá- rást lépteti életbe.

A tegnapi napon Bundi Pé- ter hentessegéd, Keleti sor 1. a.) szám alatti lakos tett feljelen- tést a rendőrségen négytagú, ismeretlen egyénekből álló tar- saság ellen, akik este nyolc órakor, miközben hazafelé tar- tott, hátulról rátámadtak és kerítéslécekkel ütötték. Bundi erélyesen védekezett a túlerő ellen, közben azonban az ütések záporoztak és szemén, fején, hátán súlyos, nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A tettesek ezután megtamod- tak. A rendőrség Bundi felje- lentése alapján megindította a nyomozást a verekedő társaság kézrekerítésére.

Chlorodont fogpaszta

vakkó fehér fogakról, óde és narto lehelletű nandoshodik.

SZÍNHÁZI MŰSOR: Szerdán este Roninok kincse C) bérlet. Csütörtökön este: Szerencsetánc. Selmeczy Mihály jubileuma. Pénteken este: Bolond Ásvayné, tisztviselő-est. Szombaton este: Roninok kincse, B) bérlet.

Roninok kincse

A hősi eposz magaslátáig emelkedik a RONINOK KINCSE nemeseen ívelő alapgondolata. Nép, amelynek minden tette a haza szent törvényeinek jegyében ölt testet kitermelheti a látszólagos egyéni tragédiát, de az egyéni érdek érvényesülése szintelenné válik, ha a törvény minden előforduló megvilágítása az összesség jövő erejének létalapot adja. Asano Nagasumi herceg küldetés szerű élete európai értékelés mérlegén talán lehet tragikus, a japán szemlélet szerint azonban a sorsszerű küldetés hirdetője, aki faji kötelezettségének eleget tesz s azután a legmélyebb tisztelettel hozzá megáldoztat, mit a törvény ereje színórmértékű állít eléje. Kállay Miklós a darab szerzője mesteri lendülettel állítja elénk a távolkelet értelem és érzelm világlátását s gazdag színekkel vetíti színpadszerű és invenciózus képsorozatokban a hősi japán történetet. Dialógusai megkapók, színesek a darab erős vázra épített kifejtődése mindvégig felfokozó erejű.

A darab színpadi kiállításáról, valamint pontos és precíz rendezéséről, amely utóbbi a Zách János érdeme, a legbiztosabb elismerés hangján kell megemlékezni. A képsorozatok ötletes megoldása lehetővé tette hogy nagyobb színek nem tagolták szét az előadást s így jól egységes befoglat színes képek nem vesztették hatásától és nem zökentettek ki a darab hangulatából. Dicsérettel kell értékelni a gazdagon felkészített kisoronézést ami nagy mértékben adott kifejező hangulatú eleven erővel ható alafestő szint a színpadi cselekménynek és ügyesen kötötte át a képeket is.

A darab szereplőinek összességét elsősorban azért illeti dicséret, mert az a játékmű, amit a RONINOK KINCSE című színpadi történet igényel, nem a szokott szabvány követelményeivel állítja a színészt. Egy külön világ, egy szokásaiban kevésbé ismert közösség levegője az, amit európai számára kell úgy vetíteni hogy az áthidalás kifejezője legyen ugyan kelet színelnek, de konvencióban a mi sajátosságaink szerint formálódjék. Ezt a feladatot a Csokonai Színház kiváló együttműködés nagyszerűen oldotta meg s így sikeres szép játékokat maradandó értékűvé avatták.

Zách János kettős szerepében a lehiggadt tudatosság mérő pontosságával, gazdag lelki ráállítottsággal rajzolta figurái kontúrjait. Játékának lendülete az átélés őszinteségében nyeri izzó színeit. Almásy Judit egyéniségéből áradó bájjal mintázza a törékeny, de lélekben erős és tántoríthatatlan japán asszonyát Szavaiban mélyen benne izzik a szerelmes nő, aki azonban elsősorban japán s csak azután nő. Selmeczy Mihály vonzóhatású művészetével eleveníti s az ellen-szenves Kono Moranoo alakját. Játékát kiforrott tudásfölény és

Csokonai Színház. Szerdán C) bérletben. Roninok kincse. A Nemzeti Színház nagyhatalmú műsordarabja! Művészi élmény! Csütörtökön Selmeczy-jubileum: Szerencsetánc.

elhittető erő jellemzi. Rajz János, aki ellenállhatatlan humorával már annyiszor szerzett sok-sok derűs percet, most egy komoly bölcs szerepében színészalkáltsáinak olyan színeit csillogtatta, amelyről csak elismeréssel emlékezhetünk meg. Játékformálása mesteri és igaz értékű.

Márky Géza tehetsége gazdag színelvel mintázza kettős szerepét. Haldoklási jelenete igen sikeres alakítás. Kisebb szerepekben Hortobágyi Arthur, Süll Mányi, Perényi Sári, Gál Manczi és Szitay László emelkednek ki az együttesből. Kompóthy Gyula s

Selmeczy Mihály 25 esztendeje a magyar színijátás szolgálatában

Csütörtökön este ünnepi dísz-előadásra gyulnak ki a fénycsok a Csokonai Színházban, Selmeczy Mihály, az Unger-társulat főrendezője és művésze tartja 25 éves színészi jubileumát a „Szerencsetánc” című Stolz-operettben.

Selmeczy Mihály közel egy évtizede kedvence a debreceni közönségnek. A Kardos-társulat utolsó debreceni esztendejében került ide, jónévű művész volt, akiért egyaránt rajongott Arad, Kolozsvár, Pécs közönsége. Egy operettben mutatkozott be, de művésze, ragyogó emberábrázoló készsége bearanyozta a szerepet és egycsapásra meghódította a debreceni közönséget. Aztán jött egyik siker a másik után, a Volpone-ban döbbenetes erejű, az emberábrázolás csúcspanorát alkották produkált, de minden szerepben rajta hagyta az igazi művész kézjegyet, minden fellépését emlékeztetése tudta tenni. Mikor a Tolnay-társulattal, majd két éve az Unger-társulattal visszajött Derecbe, a régi meleg szeretettel fogadta a közönség ezt a kitűnő művészt, aki éppen Debrecenben érkezett el sikereiben gazdag művészi pályafutásának negyedszázados évfordulójához.

A jubileumi előadás próbájának szünetében, öltözőjében beszélgetünk Selmeczy Mihállyal: — Milyen volt az eltelt 25 esztendő? — érdeklődünk a jubileánstól.

— Szép volt... gyönyörű volt. Ha újra kellene kezdenem, most sem csinálnék mást... Hát nem szép az: minden este más életet élni át, új és új közönség érzése játszani, mint egy finom hangszeren...

— Hála Istennek, mindenütt szerettek... Huszonöt évvel ezelőtt, amikor a Sziniakadémia elvégeztem és Aradra kerültem szerelmes színésznek, az első komolyabb szerepemben olyan édesen muzsikált felém a taps, hogy egy életre összekapcsolt a közönséggel... Aztán jött a beugrás a megbetegedett táncoskomikus szerepébe. Mennyi szeretettel bízottak a kollégák, az újságírók... Volt egy öreg szerkesztő barátunk, azt mondja előadás előtt: „Na aztán most jól fel kell kötni Miskám azt a bizonyos fehérneműt”. Ez volt a szavajárása, az egész város ismerte... Az egyik jelenetben alaposan felhúzott nadrággal jelentem meg a színen, mint a „Csárdáskirálynő” Bonija... Miért ilyen kurta a nadrágod, Boni? — kérdezte a partnerem... Jól felkötöttem X. bátyám tanácsára, hogy sikerem legyen — mondtam a nézőtér felviharzó kacagás között... Nagy siker volt és az aradi színház szerelmese befutott, mint táncoskomikus... Aztán jött a kolozsvári hét esztendő Janovics direktor alatt és a többi siker.

— Debrecenben az „Aki mer, az nyer” c. darabban léptem fel. A Rózner szerepét játszottam, aztán jött a „120-as tempó”, az „Érettségi” kockafejűje és a többi szerep... Jött Kecskemét, ez a kedves, felejthetetlen város... Egy kedves kecskeméti barátomtól éppen ma kaptam meg-

Kormos Ferenc énekmondója értelmese és jól tagolt öszekötő szöveg előadásával emelkedik az értékelés szintjére.

FILM Az APOLLÓ mozgószínház a „Szerlem a vérpadig” c. olasz filmet mutatta be, melynek meseje a középkorban játszódik le s egy ártatlanul haláraitelt grófkisasszony alakja körül szövődik helyenként rendkívül izgalmas s érdekes jelenetekben. A kisérő műsorból kiemelkedik egy remek Walt Disney színes film.

emlékezésül a jubileumomra egy 30 literes hordó bort azzal az üzenettel: „Sajnos nem tudok a jubileumodra leutazni... de lélekben ott leszek és koccint Miskám az én egészségemre is”.

— Selmeczy Mihály a főrendező és művész tudjuk, hogy játszik, vagy rendez, de feltétlen minden darabban benne van, valósággal itt lakik a színházban. De mit csinál a szerző Sel-

Ismerjük meg városunkat Csokonai-utca

Ha ember neve összeforrt városával, úgy Csokonai Vitéz Mihály neve összenőtt Debrecen nevével. Itt született, itt élte java részét rövid életének és itt halt meg. Születése, temetési helye. Sok sikerének és sok keserűségének városa, de mindig szívszerinti igaz otthona. Bejárta az országot, de otthon csak itthon talált. Voltak események, melyek másként történtek, mint utólag helyesnek látjuk, voltak tettek, melyek a költőt utólag igazolták, de az bizonyos, hogy Debrecen mindent jóvá tett nagyfiával szemben. Es nem szabad elfelejteni, hogy nem lehet olyan érték és kincs egy nemzet életében, mely szabadon garázdálkodhatna csak azért, mert közkinca. Nem lehet a lángelme kilengéseit se menteni azért, mert lángelme, elvégre az a kor, melyben Csokonai élt, sok lapszusra adott alkalmat, mert átmeneti idő volt az a kor, mely új embereket formált, korszerű lelkeket adott és bizony a hagyományokat és megcsontosodott erkölcsöket védő Kollégium fájó szívvel bár, de védekezett nagy fia ellen úgy, hogy „eltanácsolta” falai közül. Ebben nem a Kollégium és a város keresendő bűnbaként, de maga a szertelen hajlamú költő is, aki éppen felvilágosultságával nem egyszer megnyilatkozott és ilyenkor az iskolai élet, tekintély és mindaz, ami ma is a rendnek és fegyelemnek alapja, bizony csorbát szenvedett.

Lehet felfogni sokféleképpen Csokonai viszonyát Debrecenhez, de egyet senki sem tagadhat meg ettől a várostól, azt, hogy Csokonai adta és Csokonainak adott örök nyugvóhelyet.

Számtalan olyan eset van, mely elsősorban a kedvességét mutatta meg a költővel szemben. Egészen bizonyos, hogy tehetsége, lángelméje csak azért tudott olyan magyar módra kibontakozni, mert Debrecenben indult el.

Itt szívta magába a tudományt és itt adott szárnyat képzetének a költői elhivatás. Nem csodálatos, de egyszerűen természetes, hogy volt olyan idő is életében, amikor szűk volt számára az alföldi metropolis és a vén iskola fala. Nem a hétköznapi énekese volt, nem a mindennapok regőse, kellett a változatosság ahhoz a rövid élethez, melyet olyan ki-méletlenül intézett el a sorsa. Mint mondják, alulról jött, éppen ezért az első volt a magyar

meczy Mihály, dolgozik valamin?

— Félútat gyermekoperett és a több vidéki városban sikerrel futott „Bohémtanya” c. operett után most új librettón dolgozom. Eiseemann Miska ígértél bírom, hogy ha kész lesz, ő szerrez hozzá muzsikát, azt pedig ígérem, hogy előadásra csak Debrecenben kerül először... Ezt annyival inkább ígérhetem, mert feleségemmel, Perényi Sárral együtt, akivel tíz év óta élünk nagyon boldog házasságban, örökös tagjai vagyunk az Unger-társulatnak, tehát amíg Unger István debreceni színiigazgató lesz, mi is debreceni színészek maradunk... A direktoromhoz meleg barátság és igazi megbecsülés fűz, mint mindenkit, aki közelről látja, ismeri az ő áldozatos, nagy munkáját a magyar színészet ügyéért.

Selmeczy Mihály, ez a hittel, lélekkel tele nagyszerű művész 25 éves színészi jubileumán a debreceni közönség szeretetéből, tapsaiból kap örök emléket, mely elkíséri pályájának további értékes állomásaira.

irodalomban, aki a nép nyelvét mekelte költészetté úgy, hogy máiglan hatással van minden magyarul enekelőre. Senki nála több és nagyobb nem volt s az az érdeme hogy magyarul mert és tudott nagyot alkotni, örökervényűt teremteni.

Az a kicsi utca nem egyedül őrzi emléket és hirdeti nagyságát, mely a város szívében van ugyan, de mégis csak mellék utca. Van ház, melyet ma is Csokonai-háznak neveztek el, ahol a Déri Múzeum elődje állott. Van szobra, nem is egy. A vén Kollégium közelében áll jellegzetesen magyaros ércalakja, mintegy hirdető az, hogy a „kittasított” nagy gyermek mégis csak a Kollégiumhoz áll ma is a legközelebb, amint életében itt élt a legszívesebben mindig. Van színház, mely a nevével hirdeti és nem utolsó se az országban, se a magyar szó apostolkodásában sem a multban, sem a jelenben. Van irodalmi kör, mely büszkén vallja nevében is a halhatatlan érdemeinek méltató és továbbfejlesztő hivatását. Van külön szoba a Déri Múzeumban, mely az ő munkájának és elhivatott küldetésének a záloga. Szeretettel és büszkeséggel vallja ez a város, hogy Csokonai az övé volt a multban, az a jelenben és az lesz a jövőben is.

Új könyvek

Egy barokk-kori debreceni főbíró élete. — Irta: Nagybakay Antal. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság kiadásában 1942.

A könyv hű történelmi korrajz keretében Szeremley Sámuel (*1771) életét ismerteti. Szeremley bölcsője nem Debrecenben ringott, de az itteni környezet és levegő egyéniségét — mint annyi másét — gyorsan debrecenivé formálta. Mikor idekerült 1726-ban, már épülőfélben volt a Szent Anna-utcában a díszes barokkstílusú róm. kat. templom. A katolikusok száma ekkor majdnem 100-ra emelkedett. Szolnypai Elek püspök atya nemcsak tanított, hanem lelkipásztorokodást is végzett. A város utcáin feltűntek a barnacsuhás ferencesek, „sőt az is megtörtént, hogy II. Barany Mihály főbíró unokatestvére, Barany Miklós, a későbbi bihari alispán és szeptemvir, Barany György kalmár fia, áttért a katolikus hitre.”

Szeremley, jóbarátjával az ugyancsak a Dunántúlról ideszakadt Domokos Mártonnal, váltóve dolgozott „Debrecen jóvoltáért és református jellegének megővéséért.” Ez sikerült is nekik, ha nem is teljes mértékben. A református felekezet elsősorban kettőjüknek köszönheti a Kollégium fennmaradását az összes

ref. parokfiális házak, valamint az iskolák épületeinek megmentését. A városi nyomdát is, mely a református művelődés kiváló eszköze, Szeremley mentette meg a pusztulástól.

Szeremley Debrecenbe költözve, megszerette a kalmárfoglalkozást. Ez a foglalkozás a régi Debrecen polgárainál nagy megbecsülésnek örvendett. Csakhamar meggazdagodott. Második házassága révén az akkori Debrecen legelőkelőbb családjával került atyafiságba. Kétszer volt a város főbírája, kétszer képviselte a várost a pozsonyi diétán. Az üzleti életbe való bekapcsolódása után is, önzetlen munkása maradt a köznek. A legnagyobb elismerés illeti nemcsak felekezete, hanem a város minden dolgozó polgára részéről is.

A főbíró életével kapcsolatban kibontakozik a város katolikus arca is. A kisszámú katolikuság élete „nem volt virágos kert, hez hasonlítható.” Minden legki-tá Szent Anna templom felépítése temérdek nehézségekbe ütközött. Szolnypai gyakran panaszkodik a „megátalkodott, nagyszíjlású és makacságú debreceniekre.” A ferences atyák törvénybe iktatott joguk ellenére sem kaptak helyet a városban. Katolikusnak házat szerezni Debrecenben egyenesen művészet-számba ment. „A tekintélyes Nemes Kalmár Társaság kezdetül fogva egyik legerősebb védvára volt a protestantizmusnak s mindent elkövetett, hogy tagjai közé „jött-mentek” azaz másvallásúak, aminők a katolikus örmény kereskedők is voltak, be ne kerüljenek.”

Debrecen városa mégis látott abban az időben két rendkívül impozáns katolikus megmozdulást. Az egyik Csáky Imre bíboros temetése 1733-ban a másik Csáky Miklós váradai püspök hálaadó ájtatossága az 1739-es pestisjárvány után.

„Szolnypai Elek atya lelkes fáradozásának eredményeként itt temették el nagy pompával Csáky Imre gróf bíboros kalocsai érseket és biharváradai püspököt Bihar vármegye örökös főispánját, a Szent Anna-utcai még nem teljesen kész katolikus templom kriptájába, abba a templomba, amely az ő áldozatkészségéből épült. A temetésre a templom belsejét fekete posztóval vonták be s az új nagyváradai püspök Luzenszky István báró 300 gyertya fényénél mondotta az ünnepélyes gyászmisét. Eljött ekkor Debrecenbe a bíboros minden tisztelője, aki csak tehetett. Alig látott sokaságban gyűltek itt: össze magánok, a nagykiterjedésű Csáky család tagjai, főpapok, papok s a környék nemesége. Eljött maga Károlyi Sándor gróf egykori kurucgenerális is egyetlen fiával, Ferencel együtt.”

1739-ben irtózatos pestisjárvány lepte meg a várost. Amikor a ragály megszűnt, a magisztrátus a Nagy- és Kistemplomban hálaistenizületet tartott és egy évre eltiltották a városban a víg zenét.

„A hálaadó ájtatosságokból kivette részét a város csakélyszámu katolikusága is. Csáky Miklós gróf, akkori nagyváradai püspök és biharvármegyei örökös főispán, Csáky Imre bíboros öccse, a későbbi hercegprímás, maga vette kezébe ennek rendezését. Összekapcsolta ezt az ünnepi körmenettel. Az alispán újan közvetlenül az ünnep előtt Debrecenbe hívatta össze generális gyűlésre a bihari rendeket: családjaikkal együtt. Iderendte Fábry provikárius, címzetes püspököt a váradai kispapok seregével. Ő maga pedig díszes violaszín farkas reverendában jelent meg, úgy gondolkozván az ünnepségről, hogy „ha Debrecen református népe már látta egy bíboros fényes de gyászos temetési pompáját, had látna egy katolikus diadalmenetet is.”

Megkapó érdekessége a könyvnek, hogy szerzője szintén régi kalmárcsalád tagja és ugyancsak képviselője Debrecen városának az országgyűlésen.

A szép kiállítás könyvet gazdag képi illusztráció teszi változatosabbá.

dr. Szabó János

* Rossz gumiclipjét ne dobja el, megjavított, cippzárt igazítók, újat tesztek. Kovács, Deák Ferenc-utca 3.

Szép eredménnyel végződött a gyűjtés Debrecenben a honvédcsaládok javára

A testületi gyűjtés eredménye 162.301 pengő

A Főméltóságú Asszony által a honvédcsaládok támogatására megindított gyűjtés Debrecenben szép és méltó eredménnyel járt, mint azt vezércikkünkben méltattuk.

A gyűjtés eredményeként folyószámla-kamatokkal együtt összesen 162.301,07 pengőt a Városi Takarékszövetkezet február hó 13-án a „Hadbavonultak hozzátartozóinak támogatása letelepítési számla” elnevezésű 180.000 számú csekkönyvére a honvédelmi miniszteriumhoz átutalt.

A polgármester köszönete

A város polgármestere a köznevelési, érdeklőségi és testületi vezetőkhez a gyűjtés befejezésével a következő köszönő iratot intézte:

„A gyűjtés befejezése után meg kell állapítanom, hogy minden testület, érdeklőség, intézmény vezetősége a gyűjtési akció nemzeti feladatának tudatában nagy buzgalommal, teljes odaadással, példánadó rendben és pontosságban látta el az önként vállalt feladatát s a város egész közönségének megértő áldozatkészsége mellett az egyes testületek, intézmények, érdeklőségek vezetőinek példaadó és irányító közreműködése hozta meg azt a szép eredményt, mely méltó volt a gyűjtési akció jelentőségéhez és Debrecen város tradíciójához.

Úgy a magam, mint a helyi segítőbizottság nevében hálásan köszönöm meg a köznevelési, testületi és érdeklőségi vezetőinek, valamint a testületi gyűjtés lebonyolításában résztvevő munkatársainak önzellenül teljesített hazafias munkásságát és a nemesszívű adakozóknak megértő áldozatkészségét. Az én köszönetem mellett azonban a gyűjtés körül fáradozókhöz és adakozókhöz száll a megsegítendő számtalan honvédcsalád hálája és könnyekkel kísért köszönete is.

Meg vagyok győződve, hogy az áldozat nem lesz hiábavaló.

DR KÜLCSEY SÁNDOR
polgármester,
a helyi segítőbizottság elnöke.

A gyűjtés csoportonkénti összeállításai:

EGYHÁZI, TANÜGYI, ÁLLAMI ÉS TÖRVÉNYSZABÁLYOK TISZTISZTEGET VISELŐK ÉS ALKALMAZOTTAK:

a) Egyházak és felekezeti tanintézetek: Ref. egyházkerületi tisztviselői, a Kollégium, a debreceni ref. egyházkerületi lelkészei, tanárai, tanítói, tisztviselői és alkalmazottai 2798 P. Római kat. egyház és a piarista rend lelkészei, tanárai, tanítói és alkalmazottai 806 P. Gör. kat. egyház lelkészei, tanítói 83 P. Evangélikus egyház lelkészei, tanítói és alkalmazottai 80 P. Összesen: 3767 P.

b) Főiskolák, állami tanintézetek: Tudományegyetem tanárai, tisztviselői és alkalmazottai (az orvosi kart lásd az Orvoskamara gyűjtésében) 3088,66 P. Gazdasági Akadémia tanárai és gazdasági alkalmazottai 433,60 P. Tanterületi főigazgatóság, állami és árszabályozó közpiskolák, tanfelügyelőség és állami tanítók 2489 P. Közfőiskola gazdasági tanintézet 246 P. Összesen: 6257,26 P.

c) Állami tisztviselők és alkalmazottak: Biróságok és ügyészségek: Kir. ítélőtábla 611 P. Kir. örvényszék 617 P. Kir. járásbírói 529 P. Kir. főügyészség 87 P. Kir. ügyészség 282 P. MÁV tisztviselők és alkalmazottak (központjuknál fizették be) —

M. kir. pénzügyigazgatóság tisztviselői és alkalmazottai 1082 P. M. kir. postaigazgatóság és postahivatalok 1251,50 P. Államrendőrség (központjuknál fizették be 622,50) — Erdőigazgatóság és erdőhivatalok 262,50 P. Államépítészeti hivatal 551,13 P. Gazdasági felügyelőség 123 P. Földmérési felügyelőség 201,50 P. Közellátási felügyelőség 51 P. Iparfelügyelőség 49 P. Kataszteri helyszínelési felügyelőség 164 P. Kultúrmezői hivatal 88 P. Vegyikísérleti állomás 90 P. Dohánybeviteli hivatal 380,70 P. Állami gyermekmenhely 137 P. M. kir. és városi orvosok 102 P. Kir. egészségügyi védőnők és gondozónők 116 P. MÁV vonatkísérő s. tisztek külön megajánlása 70 P. Összesen: 6845,33 P.

d) Törvényhatósági tisztviselők és alkalmazottak: Debrecen sz. kir. város tisztviselői, alkalmazottai és munkásai 8017,10 P. Hajdú vármegye tisztviselői és alkalmazottai 542,28 P. Összesen: 8559,38 P.

Egyéb testületek és érdeklőségek: Ügyvédi Kamara, ügyvédi kar 5786 P. Orvosi kar 3474 P. Magánmérnöki kar 409 P. A debreceni kir. közjegyzők és alkalmazottai 225,50 P. Mezőgazdasági Kamara tisztviselői és alkalmazottai 362 P. Kereskedelmi és Iparkamara tisztviselői és alkalmazottai 472 P. Debreceni gyógyszerészek s. alkalmazottai 1286,14 P. Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat tisztviselői és alkalmazottai 497 P. Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat 2000 P. Alsónyírvizszabályozó Társulat tisztviselői és alkalmazottai 65,50 P. HÉV és Nyírbátori HÉV tisztviselői és alkalmazottai 1348,30 P. Auguszta-szantatórium 834,90 P. Légólatmalni s. tűzoltói oszt. 132,40 P. Összesen: 17.342,74 P.

Mezőgazdaság, kereskedelem és ipar: Földbirtokosok és haszonbérletelők 33597,21 P. MANSz birtokosasszonyok 200 P. Kereskedők, gyárak, vállalatok és azok alkalmazottai 38.059,46 P. Hangya Szövetkezet és alkalmazottai 300 P. Hangya kirendelési tisztviselői és alkalmazottai 87,30 P. Mezőgazdák Szövetkezele tisztviselői és alkalmazottai 90 P. Mezőgazdasági Közrakár Rt., Mezőgazdasági Term. Áruforg. Szöv. és alkalmazottai 500 P. Agrikultura Rt. 250 P. Állatker. és Mezőgazd. Rt. 50 P. MATEOSz 100 P. Unió keresk. iroda 50 P. Dohánykísérő 461,50 P. Debreceni iparosok és alkalmazottak 24.865,87 P. Kocsárosok 1981 P. Autótaxi-utalajdonosok és alkalmazottai 460 P. Összesen: 101.052,34 P.

Pénzüntézetek és biztosító intézetek: Magyar Nemzeti Bank 1000 P. Magyar Nemzeti Bank tisztviselői és alkalmazottai 226 P. TÉBE 3000 P. Pénzüntézet tisztviselői és alkalmazottak 2691,50 P. Első Magyar Általános Biztosító Társaság 250 P. Anker Biztosító Intézet 75 P. Biztosító intézeti tisztviselők és alkalmazottak 583,58 P. Összesen: 7901,08 P.

Vegyesek: Zenekedvelők Köre 1000 P. Házfelügyelők Egyesülete 30,50 P. Csokonai-színház igazgatósága, művészeti és alkalmazottai (a Színész Kamarához fizették be 1169,48 pengő) — Mozdoképszínházak és alkalmazottai 1746,48 P. Alföldi Sajtóvállalat Kft. és alkalmazottai 621 P. MANSz Leánykör 200 P. Vitéli Székhez befolyt adományok 130 P. Magyar Megújulás Pártja 121 P. Kereskedők és Utazók Egyesülete 100 P. Debreceni Kereskedő Ifiak Dalköre 10 P. Deb-

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. II. 17.

receni Kereskedelmi Csarnok 100 P. ORTE 100 P. Orsz. Ref. Tanáregyesület 100 P. Szent Erzsébet Egyesület 100 P. Szent István Társulat 45 P. Kerekes-telepi ref. egyházrész 121 P. Jótékony Nőegylet és árva gyermekei 60 P. Nyúlasi iskola ifjúsági örökszerest csoportja 31,40 P. Népzenei-szakcsoport 220 P. Hajdúvármegyei Közföldi Szövetkezet 84 P. Katonai téliruhagyűjtés maradványa 48 P. Piarista gimn. tanulói 274,33 P. Miklós-utcai evang. iskola tanulói 50 P. Baptista felekezet 50 P. Izraelita leányiskola 75 P. Magyar Túrta Egyesület debreceni csoportja 20 P. Nyugdíjas katonaisztek debreceni csoportja 50 P. Összesen: 5487,71 P.

Magánosok adományai pénzüntézeteknél levette és más gyűjtőbizottságok útján: Pénzüntézeteknél befizetett 2539,80 P. Levente és társadalmi gyűjtésből befolyt 2425,62 P. Összesen: 4965,42 P.

A gyűjtés összege 162.178,26 P. Időközi bankkamat 122,81. Végösszeg: 162.301,07 P.

Üzenetek a frontról

Debrecenbe üzeni Nagy József zászlós, hogy szerencsésen megérkezett a 195/117 tábortól postaszámra. Szüleit csokoljja, üdvözlését küldi Szegedy Mártuskának.

Debrecenbe megnyugtató üzenetet küldi Csuka Ernő honvéd. Jól van, egészséges, kéri, hogy ne aggódjanak érte. Szüleit csokoljja.

Balmazújvárosra üzeni Sós István honvéd feleségének, családjának és hozzátartozóinak, hogy ne aggódjanak érte, egészséges. Több levelet és csomagot is vár.

Időszerű kislexikon

RISTO RYTI az újonnan megválasztott finn államelnök 1889-ben született. Most tehát 54 éves. 1913-ban, harmincéves korában kezdte közéleti pályafutását, amikor is szocialista programmal képviselővé választották. A huszas évek elején a Finn Nemzeti Bank kormányzója lett. 1925-ben már jelölték finn államelnöki tisztre, de ekkor ellenfelét, Rellandert, a finn parasztpárt jelöltjét választották meg az electorok. 1937-ben választották meg elnökjelöltjé, aki azonban 1940-ben mielőtt még a hat éves mandátuma lejárt volna, meghalt. Rytit követte őt az elnöki székben, megbízatása azonban csak 1942-ig tartott, addig tehát, ameddig az elhunyt Kallioé tartott volna. — Most jött el tehát az ideje az új elnök választásának. Amint ez előre látható volt, ismét Rytit választotta meg a finn nép. Amint a finn politika általában, úgy Rytit is el tudta különíteni mindig a külpolitikai érdekeket a külpolitikaiktól. Bár maga és a finn nép nagy többsége szociáldemokrata, a szovjet fenyegető közelségében felvette a harcot az ősi ellenséggel.

A FORRÓSZÁJÚ EMBER

IRTA: HARSÁNYI ZSOLT

Egy napon felbukkant a kis kávéházban a forrószájú ember. Eddig nem járt oda soha. Nyilván most költözött arra a vidékre és új lakása közelében törzkávéházat keresett magának. Már első látásra sem volt kellemes ember. A jó Isten nyárgára nyújtotta, de annál girhe-sebbre teremtette. Válla szűk, melle hopadt, karja szinte terdig ér s e karok végén úgy lógott feltűnően nagy és csontos keze, mint két csonttal bélelt paplan, feje tetején kurtúra nyírt és hátrafésült sörte, amely rendszerint szigorú és pedáns emberek hordának.

Egyszóval megjelent a kis kávéházban az új ember, letelepedett, maga elé rakatta az összes lapokat, aztán így szólt az elébe járuló pincérhez:

— Forró feketét kérek. De nem langyos feketét, nem is meleg, hanem forró. En a feketét igen forró szeretem.

A pincér hozta neki a feketét. A vendég belemerült a lapokba, felsem nézett a hadijelentésből és csak úgy a levegőben tapogatózva kereste a csészét. Majd bosszúsan letette a lapot. Megcsóválta a fejét. Gyűrűjével hangosan kopogott az asztalon.

— Először is nekem ne rakja a kanalat a vizes pohár tetejére, hanem tegye be a kávéba. Másodszor ez a kávé nem elég forró. Mondtam, hogy én a feketét nagyon forró szeretem. Vigye vissza és hozza forróan.

A pincér hozta engedelmesen. A kanalat most már letette.

— Nem mondtam, hogy sokkal forróbban hozza? Ez semmi. Ez langyos. Vigye vissza rögtön és hozza egész forróan.

A kávé szinte zubogott, mikor visszahozták. Még úgy sem tett neki. Mozgott, békellenkedt, de azért valahogyan megitta. Másnap beállított megint. Ugyanazt a komédiát csinálta. Kétszer visszaküldte a kávé, gorbombakodott, a pincért lehelyezte. A pincér panaszra ment a kávéhoz, a kávé is leszidta:

— Szászor mondtam magának, hogy mindig a vendégnek van igaza. Vigye neki még forróbban.

De akármilyen forró vitték, a vendégnek nem volt jó sehogy. Hangosan szidta a kávéházat, a közelben ülők már mindennap figyelték gorbomba szótölődésére. Hásszartos volt, nyers és komisz. A pincéretket most már rendszeresen hülyézte. Azok nyeltek a sértéseket égi türelemmel. De végül Árpád, akinek elfogyott hozd az idege, elhatarozta, hogy bosszút áll. Kiment a konyhára és kesztyűt húzott. Kesztyűs kézzel elővett egy cukorfogót, azzal megfogta a kanalat, tűbe tartotta és vörös izzásig hevítette. Ugy tette be a cukorfogóval a forró kávéba. Aztán sietve vitte a tálcát a gorbomba forrószájú embernek.

A vendég a lapba merült, mint szokta és a szokott irányban kinyúlt ujjával a világegyetembe, hogy megtapintsa a kanalat. De ahogy megfogta, nagyot ordított és felugrott. Ugy megégette a kezét, hogy három ujjá szinte füstölt és azonnal felhagyott. Gyilkosan pillantott a pincérre. Az ott állt egykedvűen, egyetlen arcmozdulat nélkül.

A gorbomba vendég visszanyelte a dühös káromkodást is, a szapora becsületlenséket is. Roppant szerette volna a szája-ba kapni az ujját, vagy legalább is megrázni. De ezt méltósága nem engedte. Rövid gondolkodás után tehát visszaült az asztalhoz és így szólt:

— Így már jó.

— Igenis, nagyságos uram, — felelte Árpád udvarias meghajlással.

A forrószájú ember gyilkos dühvel ránézett egyet. De pillanattal ölni nem lehet. Árpád életben maradt. A gorbomba vendég nagyot fújt, mint a bika, aztán beletemetkezett az újságra. De csak félkészel fogta az újságot. Másik kezét a hideg márványasztalra fektette.

Elfogták a hadbavonultak debreceni hozzátartozóinak csalóját

Hírt adunk arról, hogy ismeretlen fiatalember az utóbbi időben felkereste a hadbavonultak debreceni hozzátartozóit azzal, hogy szabadságra jött haza az orosz frontról és elutasása előtt találkozott kint levő rokonokkal, aki üzenetet küldött, hogy jól van és csomagot kért. A csomagok eljuttatását vállalta a fiatalember, aki ilyenmódon élelmiszert, ruhaneműt és pénzt csalt ki a fronton levők hozzátartozóitól.

A debreceni rendőrség a kapott személyleírás alapján kérekerítette a hadbavonultak debreceni hozzátartozóinak csalóját ifj. Vitányi Sándor hentes- és mészárossegéd. Borz utca 11. sz. alatti lakos személyében. Őt rendbeli család és lopás gyanújával terhelten hallgatták ki a fiatalembert, akiről a nyomozás megállapította, hogy különböző álneveken jelentkezett azoknál a családoknál, akiről tudta, hogy hozzátartozójuk kint van a harc-téren. Ezeket a helyeken ügyes meséket kitalálva adta elő, hogy milyen körülmények között beszélt családtagjukkal a fronton és mit kérnek az általa elviendő csomagban küldeni. Négy helyen pénzt, ruhát, ennivalót vett át, az ötödik helyen nagyobb összeget vett fel ezenkívül azzal, hogy mint hentes és mészáros zsirnakvalót tud szerezni. Természetesen zsirnakvalót sem szerzett, a pénzzel sem számolt el. Egyik lakásban pedig ahova szintén hasonló ürüggyel jutott be, kihasználva azt a néhány

percet, amíg egyedül hagyták, ellopott 186 pengőt az asztalról. Ifj. Vitányi Sándor kihallgatása folyik és a kihallgatások befejeztével átadják az ügyészségnek.

A mestervizsgáló bizottság elnökei és alelnökei

Folytatódóan közöljük a mestervizsgáló bizottság elnökeinek és alelnökeinek névsorát: Szappanos- és gyertyamártóipari: E. Pál János, alel. Takács Mihály, báro Györfly Magda. Szita- és rostakészítő: E. Csanak József mérnök, alel. Madási János. Szobafestőipari: E. Balogh József, alel. Csunka József. — Szűcs- és szőrmesapnakészítőipari: E. Nagy József, alel. Szabó Béla. Kovács Miklós. Takácsipari: E. Gacsárdi Mihály, alel. Nagy Gyula. Tűzföldipari: E. Vitéz Onody János, alel. Bulovszky Dániel, Oláh Károly. Timárípari: E. Piroz József, alel. Kovács Ferenc, Piko József. Üvegipari: E. Kaszanyitzky Endre, alel. Vitéz Gál Ferenc, Koncz László. Vas- és fémstergályosipari: E. Király Imre, alel. Bacsó Pál, Szabó Zsigmond. — Vasöntőipari: E. Vitéz Szabó Gábor igazgató, alel. Bacsó Pál főmérnök, Borzac Lajos. Vendégio, kávéház és fogadóipari: E. Csöcsits Lajos, alel. Bernardin János, Daimann Miklós. Zsigó Károly. Vésőműves és bélyegzőkészítőipari: E. Király Imre, alel. Bacsó Pál főmérnök. Szabó Zsigmond. Villanyerőipari: E. Halász János, alel. gépészmérnök, alel. Szombathy Imre, alel. gépészmérnök, Pénzes Sándor, Tasnady Kovács Sándor. Vízvezetőipari: E. Szombathy Imre gépészmérnök, alel. Oláh János, Jakab József. Gázszelvényipari: E. Király Imre, alel. Oláh Imre, alel. gépészmérnök, alel. Oláh János, Jakab József. Központifutás-szerelőipari: E. Des Combes Henrik műszaki tanácsos, alel. Oláh János, Jakab József.

— Húszmillió embert fenyeget éhhalál Kínában a Honantartományban. Az éhínség által érintett terület 200.000 négyzetkilométer.

Perzsaszőnyeg
magas áron
VESZEK
Ajánlatokat sürgősen kérem az
Arany Bika szálló
portásához Borhis a vrr leadni.

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 13-án reggel 8 órától, február 20-án reggel 8 óráig: „Nap” Piac utca 1. telef. 27-73. „Aranygyaszaru” Kossuth u. 8. sz., telefon: 24-96. — „II. Rákóczi” Miklós u. 55. telefon: 23-43. sz. — „Sztankay” Szent Anna u. 64., telefon: 25-58. sz.

Tanárválasztás a Dócziiban

A Dóczi-intézet igazgatótanácsa Gulyás György kollégiumi h. tanárt a Dóczi-intézet tanítónő-képző intézetébe rendes ének- és zenetanárné választotta meg. A Dóczi-intézet tanári kara értékes tanerővel gyarapodott.

— Kallay Miklós miniszterelnök fogadta Gino Cucchetti olasz író, a bolognai tartományfőnökség Budapesten tartózkodó sajtófőnökét és hosszasan, szívélyesen elbeszélgetett vele.

— A kistemplomi egyházzsér központi bibliaköre ma, szerdán délután öt órakor az egyházzsér gyülekezetében (Révész-tér 2. szám alatt) bibliórát tart, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség. Ezúton kérjük a bajtársi szolgálatot teljesítő hölgyeket, hogy legkésőbb fél-öt-kor jelenjenek meg, s hozzák magukkal látogatási naplóikat.

— Ma délután 5 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban. Ez alkalommal az Igét dr. Rác Jeno vallás-tanár hirdeti. Szóltat énekel G. Nagy Irma, orgonán kíséri Zsádon Antalné tanítónő. Zárómádság.

— Tanári kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Péntek Ilona, a szatmárnémeti ref. leánygimnáziumi helyettes tanárt ugyanoda rendes tanárné kinevezte.

— Goethe Faustjáról tart előadást dr. Pukánszky Béla egyetemi ny. r. tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja február 19-én, pénteken délután 5 órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon a Déri-múzeum előadótermében. Belépés díjtalan. Az előadás iránt, amely a világirodalom kitűnő remekét ismereti, Debrecen város műveltségének legzöldebb köreiből igen nagy az érdeklődés.

— Dr. Abrudbányai János kolozsvári teológiai tanár, az unitárius teológia dékánja, f. hó 20-án, szombaton délután félhat órakor a Déri-múzeumban előadást tart: „Nemzeti problémánk és az erdélyi szellem” címen, melyre a Székely-társaság az érdeklődőket meghívja. Belépő díj nincs! — A megnyitót dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, az előadást dr. Abrudbányai János, a zárószót dr. Fazekas Sándor egyetemi tanár tartja. Abrudbányai kiváló szónok és az új Erdély egyik legértékesebb embere.

— Majdnem minden negyedik 30 évnél idősebb nő özvegy, állapították meg a statisztikában. A nők száma több mint a férfiaké és 1000 férfire 1029 nő jut. Érdekes, hogy az elvált, vagy megözvegyült férfiak inkább kötnek új házasságot, mint az özvegyen vagy elváltan élő nők.

— A francia minisztertanács elhatározta az általános munkakütelekeztséget. Törvénytervezet fogadott el, amely a munkakütelekeztséget kiterjeszti az 1920. és 22. évfolyamokhoz tartozó franciákra.

Az apja vére...

Es lesz majd úgy, hogy alkonyatkor este, Ha lány után kószálva elmarad, Mi hallgatunk... és lopva nézzük egymást, Vagy fürkészzük a néma árnyakat.

A hallgatásod csupa szemrehányás, „Az apja vére!” — bizon mondanád. — Es ellepik a régi-régi csókok A lelkünket s az esteli szobát.

Es akaratlan hajlik ajkunk össze S hogy nincs otthon, ezer mentesség akad. Pedig tudjuk, de nem merjük bevallni, Hogy most a turkó, lány után szalad.

HANGAY SÁNDOR.

Kórusban köszönték meg igen szépen a fogházas büntetéseket a hajdúhadházi tolvaj asszonyok

A debreceni törvényszék Főcenyess-tanácsa elé került több hajdúhadházi asszony, akiket azzal vádoltak, hogy az elmúlt évben a hajdúhadházi országos vásárokon ruhalopásokat követtek el. A vádlottak padjára került Borosi Róza, Szűcs Imréné, Horváth Sandorné, Zöldi Imréné és még két fiatalkorú leány. A vádlottak részben beismerték a vádjukat.

Elmondották, hogy alkudozás, válogatás közben tüntették el a kötő vagy szoknya alá a kiszemelt ruhadarabot és sietve távoztak, mikor a kereskedő más vevőkkel volt elfoglalva. A lopott holmik közül több megkevert. A vád arra irányult, hogy a vádlottak tolvajszövetségbe tömörültek és üzletszerűleg fog-

lalkoztak a lopásokkal. Ezt a vádat a tárgyaláson nem bizonyították. A bíróság a bizonyítási eljárás befejeztével megállapította a vádlottak bűnösségét több rendbeli bűncselekményben és ezért Borosi Rózát kéthónapi, Szűcs Imréné és Horváthné 3-3 hónapi fogházra ítélték. Zöldiné, aki már büntetve volt, 6 hónapi börtönbüntetést kapott. A két fiatalkorú leányt dorgálásra ítélt a bíróság.

Az ítéletet majdnem hálálkodva fogadták az elítéltek és kórusban mondták:

— Igen szépen köszönjük az ítéletet a nagyságos bíró uraknak!

Az ítéletet dr. Illés Gábor ügyész is tudomásul vette és az jogerős lett.

— Az isztanbuli egyetem meghívására a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár az isztanbuli egyetemen „Az élet komédiája” címmel előadást tartott. Bár még fél-évi szünet van az egyetemeken, valamennyi fakultás hallgatói, sőt a katonai főiskola sok hallgatója és az egyetemi tanárok összessége megjelent, úgyhogy az ötszáz hallgatóra berendezett teremben ezernél többen zsúfolódtak össze. Szent-Györgyi Albert ötnegyedórás előadásában foglalkozott az általa felfedezett C-vitamin előállításához vezető kutatásaival, a C-vitamin rendeltetésével és hatásával. Befejezésül a rektor megköszönte a magyar tudós értékes előadását, amely a magyar-török kulturális kapcsolatnak egyik jelentős láncszeme.

— Debrecenben meghalt Kató István kismarjai ref. lelkész. Mint résztvevő ér esülünk, Kató István kismarjai református lelképásztor 57 éves korában a debreceni klinikán elhunyt. Kívánságára hazaszállították és ott helyezték örök nyugalomra, ahol 17 éven keresztül hirdette az Igét. Az elhunyt lelképásztor feleség Hegedűs Kálmán kerek lelképásztor hirdette a feltámadás igéjét. Az egyházmegye nevében Csávás Sándor bojtai lelképásztor mondott búcsúbeszédet.

— Amerikában korlátozzák a dobozkonzervek vásárlását. Az új közlélemzési korlátozás erős beavatkozás az amerikaiak életébe.

— Lopás miatt került a bíróság elé Cseh János egykori legény, aki ellen azért indítottak eljárást, mert a vád szerint egyik barátjának, Lajtós Józsefnek a zsebéből 120 pengőt lopott el és ellopva ismerősének, Nagy Sándornak a kerékpárját. A tárgyaláson a 120 pengő ellopását tagadta, a kerékpárral kapcsolatban pedig bizonyította, hogy ő nem lopó, hanem kölcsön kérte és csak azért nem tudta visszaadni, mert a rendőrség elvette a kerékpárt, mivel a személyi lapjal nem tudta igazolni magát. A bíróság felmentette Cseh Jánost a vád alól.

— Két esziendőn keresztül Dakarban tartózkodott a francia „Richelieu” csatahajó, amely most a „Montcalm” cirkáló és löbb torpedóromboló lárságában egy amerikai kikötőbe érkezett. A „Richelieu”-t 1939-ben bocsátották vízre, a csatahajó 35.000 tonnás a „Montcalm” 1935-ben készült el és 7600 tonnás. A „Richelieu” közve lenül Brest megszállása után indult első tengeri útjára és egyenesen Dakarba ment. Most azt jelentik, hogy a Richelieu a Fantastique és a Terrible francia cirkáló kíséretében hétfőn elhagyja Newyorkot és valószínűleg a keleti part egy másik kikötőjébe megy javítási munkálatok elvégzésére.

— Budapestén az idegeneket ellenőrző hivatal detektívjei egy Pannónia-utcai panzióban ellenőrzést tartottak. A detektíveknek feltűnt egy idegesen viselkedő férfi, aki Garami Endrénének mondta magát, azonban semmiféle okmánnyal nem tudta igazolni személyazonosságát. Garami be-kisérték a főkapitányságra, ahol hamarosan kiderült, hogy Garai Ernőnek hívják és nem más, mint a budapesti Vásárpénztár egykori igazgatója, aki annakidején 45.000 pengő: sik-kasztolt és nyomtalanul eltűnt. Garai Ernő ellen az ügyészség még annakidején körözövelet bocsátott ki. A vélelen jutatta rendőrkézre Garai Ernőt, aki Garami álnéven kezdettől fogva a fővárosban bujkált. Letartóztatták.

— Az iskola folyosójáról be-surránó tolvaj ellopta a kabátját Száldobágyi József VIII. elemista tanulóknak. Kára 100 pengő.

— A menekült Takács-család részére Gaál Gézáné Székely-hadosztály utca 15. sz. alatti lakos felajánlott egy összetel-hatő ágyat, melyben három gyermek is elalhatik és nappal asztal helyett is használhatják. Felhívjuk ezúton Takács Ferenc figyelmét, hogy szerdán délután menjen el az ágyért.

— Százhárom kilós haresát fogott öt halászegény Szeged alatt a Tiszában. Évek óta ez a legnagyobb harcra zsákmány a Tiszán.

Új iparok Debrecenben

Zelész György kész férfiruha, rövidárú és bazárúru kiskereskedés, öz. Tökés Jánosné szül. László Eszter vágott és tövises virág, palánta, élő és műkoszoru kiskereskedés. Jáger István ékszerkiskereskedés, Oláh Gyula rövidárú, költ-szövőt és házi-fűszerkiskereskedés, Szabó Sándor édesített és édesített szeszesitalok ügynöki ipar fűszere, gyarmatárú, konzervek, háztartási cikkek ügynöki ipar, D. Szoboszlai Emma virág- és zöldségkiskereskedés, Dihen János rőfös, posztó, kötött, szövött, bérekes, Volentik Sándor gyarmatárú fűszer, édesipari cikkek (cukorka, csokoládé, teásütemény, vegyitermékek, konzervek és gyümölcs), nagykereskedés, Kiss László korema, Benedek Gyula férfiszabó, Kerekes Imre műszerész, kerékpárkioszolás, Somogyi György fuvaros, Szabó Lajosné sz. Kase Mária kifőző, öz. Kesckés And. sz. Barát Julianna korema, Suba István vendéglő, Szabó József állatu erővel fűzött helyi szekérfuvarozás egy járművel, Tolvaj László textil, kötött-szövőt, rövidárú, női, férfi konfekció, női kalap kellekek dísznő és bazárúru ügynökség és bizományi kiskereskedés; illatszer, pipere, gyógyszer, gyógynövények vegyipari cikkek festék, üveg, porcellán, papír ügynökség és bizományi kiskereskedés; vas, acél gumí, rádió, műszaki cikkek, kerékpár ügynökség és bizományi kiskereskedés; hentes, fűszer, gyarmatárú, csemege, gyümölcs, konzerv, tészta, cukorka, csokoládé ügynökség és bizományi kereskedés; borok és egyéb szeszesitalok ügynökség; cipő és cipőkellekek ügynökség és bizományi kiskereskedés, Kollár István férfiszabó, Kovács Magdolna cukorka és paprika nagy- és kiskereskedés, fogyasztók és további árusítók részére, G. Bartha Gyuláné szül. Karácsony Eszter öz. Nagy Lászlóné szül. Tóth Mária özeres Vertesi Julianna textil hulladékból lábmegelőtő készítés, öz. Frank Lajosné szül. Tulesik Róza kötött-szövőt, rövidárú, bazár és zisműru kiskereskedés, Kunkli Ferenc aetaloskellekek, furner, anyag-zett lemez, keményfák kiskereskedés, Mihácsi József cukorka kiskereskedés; rőfös, rövidárú és háziúszon kiskereskedés, Babinszky Jánosné gyümölcs, déligyümölcs és zöldség kiskereskedés, Makai János szatós és egyszerű tejkimérés.

Megszünt iparok

öz. Kupinszky Pálné szatós, Mikó László férfiszabó, Kovács József János szül. József, öz. Károlyi János szül. József, öz. Naményi Erzsébet vas, vasárú, mezőgazdasági, ipari gépek, műszaki cikkek, szerszámok, kerékpárok és ezek alkatrészei adásvételnek közvetítője, Toth József korema, ifj. Karsy István tüzifa, szén, vasalószén és építkezési anyagok adásvétele nagyban és kisnyelben, Gurász Géza cipész, Kovács Imre szatós és telermékek árusítása, ifj. Karsai István burgonya, zöldség, hüvelyes, gyümölcs, déligyümölcs, tojás és baromfi kiskereskedés, Östereicher Mór tüzifa kiskereskedő, szénkereskedő

— A Ref. Kollégiumi Diákszövetség folyó havi összejevetelét a jövő héten február 25-én, csütörtökön tartja a Páll söröző különtermében.

— Hősi halált halt német altábornagy. Berlinből jelentik: Wolfgang Fischer tölgyfalombal kitüntetett német altábornagy február 1-én a tuniszi harcokban, mint az egyik páncélos hadosztály parancsnoka a legelső vonalban hősi halált halt.

— Amerika kivitele rekordot ért el tavaly. A kivitel 1942-ben 7.8 milliárd dollárt tett ki.

— Az osztályorszájék tegnapi húzásán 20.000 pengő: nyert: 80535. 10.000 pengő: nyert: 5616. 5000 pengő: nyertek: 12280 66475 73526 82889. 4000 pengő: nyert: 58197. 3000 pengő: nyertek: 5129 74851. 2000 pengő: nyertek: 1437 2467 6428 18402 70796 87175 88774 90264. 1000 pengő: nyertek: 1863 7945 36877 67694 95294. 800 pengő: nyert: 17968. 600 pengő: nyertek: 8434 29179 39363 39979 52482 65432 72247. 500 pengő: nyertek: 4583 4883 9303 17167 20068 23251 2368 46758 53446 54554 56853 66782 73281 78629 79610 80290 94031 94485. 300 pengő: nyertek: 4000 5907 6494 8809 10200 12324 12857 14013 15037 15974 16427 17834 20351 24560 27704 29507 30278 30456 31178 31182 31817 41155 43134 46724 47682 47990 50198 50638 51884 52293 52376 52506 53987 57741 58048 60303 60850 61536 61898 63620 68412 701191 70564 71152 71879 75761 76599 77212 77372 78164 79277 81615 82004 82741 83415 85054 85432 85933 86521 86753 87360 90284 92522 91653 94150 95480 99951.

Benkei István honvédszázlós, a nyiregyházi evangélikus egyházközség tanítója január 12-én az orosz harctéren hősi halált halt. Hősi halálának áldozatát emeli az a körülmény, hogy egy égő épületben lévő bajtársait akarta kimenteni s ismételt mentési munkája során reászakadt a tetőzet s ott lelta halálát a lángokban.

GYÁSZROVAT

Varga Imre MÁV üzemi altiszt 54 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 1/4 órakor lesz a díszravatalozó eremből. Lakás: Teleki-u. 52. Gebauer rendezi.

Varga Ferenc gazdálkodó 83. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Bellegelő 282. Takács temetkezés.

Höny Istvánné Kasolezán Anna temetése szerdán délután 1/4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. Dankó temetkezés.

Barna Lacika temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

öz. Vajna Antalné Kovács Julianna 84 éves korában elhunyt. Temetése ma, 17-én délután 3 órakor lesz a köztemető ravatalozójából.

Segítségkiáltásokra elmenekült a betörő

Püspök Lajosné, MÁV lakatos felesége, Kálmáncshelyi u. 5. szám alatti lakos az elmúlt éjszaka négy óra tájban arra lett figyelmes, hogy az udvarra nyíló konyhaajtó üveglablakát ismeretlen tettesek benyomták és be akarnak hatolni a lakásba.

Püspökne hangosan segítségért kiáltott, mire a két betörő gyorsan megfordulva, a kerítésen át elmenekült. A rendőrség megindította a nyomozást kérekerítésükre.

— Ellopták az udvarra kiasztott 400 pengő értékű bundáját Csillag Vera József kir. herceg-utca 11. szám alatti lakosnak.

— Fantasztikus szörnyeteg-ről beszélnek a Pyrenneusokban. A Pau-szakadék vidékén tűnt fel a szörnyeteg a hír szerint és igen megriasztotta a környék lakosságát.

— A pályaudvari pénztárnál kilopták kosarából: pénztárcáját 10 pengővel és egy arcképes igazolvánnyal öz. Kengyeli József. Géza-utca 39. szám alatti lakosnak.

— Elloptak a Monostorpályúton egy utcái kaput. Pacsura János ny. törvényszéki altiszt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka ellopta utcái kapuját. A károsult elmondta, hogy éjjeltájban hallott némi zajt az udvar felől, azonban nem tulajdonított nagyobb jelentőséget a dolognak. A tolvajok úgy látszik a szellemek óráját választották ki alkalmas időnek a lopásra. A rendőrség nyomozást indított a tettes kérekerítésére.

— Feljelentést tett Barlai István erdőőr Tamás József földműves ellen, akit tettenér falopáson a gúti erdőben és amikor a fűrészt akarta elvenni. Tamás kést rántott elő és szúrni akart vele. Tamás ellen megindult az eljárás hatósági közeg elleni erőszak miatt.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Jánki Ferenc békési tulajdonos, Rakovszky u. 38. fiú Ferenc, Ackermann Izrael szabómester, Poroszló, fiú András. Boros János napszámos Hadhazi Zsigmond-telep 10, leány Katalin. Zsupos Imre napszámos Poprad u. 5. leány Zsuzsanna. Tóth Sándor vásári árús Oláh Károly u. 60, fiú József. Csordás János napszámos, Andrassy u. 55. fiú Gyula dr. Kiss István egyetem tanársegéd, Martinovics u. 5. leány Zsuzsanna. Lente Péter napszámos, Hadhazi Zsigmond-telep, III. u. fiú János. Mantunen Gyula MÁV Tegez u. 83 B leány Margit. Rácz Imre cigányprimás, Erzsébet u. 101, fiú László. Nagy István cipészemester Józsa, leány Katalin. Dr. Rosenthal Andor vegyész Hatvan u. 6. leány Zsuzsanna. Bai József napszámos, Lorántffy u. 40, leány Erzsébet. Virág Sándor napszámos Nagyváradi u. 17. fiú József. Benedek Imre napszámos, Szeghalom fiú Imre. Mandel Sámuel hitoktató, Rothermere u. 19. fiú Endre. Bakonyszegi István csizmadiaség, Apponyi u. 22. fiú István. Gáll György Kovács Zöldfa u. 9. leány Éva. Veress Sándor csendőrtörzsmester Sarló u. 8. fiú Sándor. Megyeri Zsigmond vm. közlg. gy. Szilgiet u. 14. leány Enikő. — Ajtai Andor pékmester Gólya u. 10. fiú Andor. Szalai István tanító Apc leány Iona. Pintér Imre napszámos Hadhazi-telep leány Julianna. Oláh Imre napszámos Hajdúbosszörményi fiú Sándor és leány Gizella ikrek. néhai Kiss Antal repülőörzsmester Árpád-tér 10. leány Iona. Kerékgyártó Lajos kocsis Ebes 32. fiú Lajos. Szekeres András m. kir. adótitkár Csillag u. 58. leány Iona. Szabó Sándor bérő Hajdúhadházi fiú Antal. Tóth Ferenc városi hordár Tegez u. 25. Margit. Boros J. napszámos, Kunhalom u. 44. fiú János. Szabó János kereskedő, Kürtös u. 5. fiú János. Katona József napszámos, Bellelő 212. fiú Sándor. Nagy János kishérlő, Elep 33. fiú Ferenc. Ilyés Mihály MÁV Lőce u. 7. fiú Csaba. Dr. Kalmár Lajos tábori főlelkész, Pulszky u. 4. fiú Gábor. Schmitzer István szabósegéd Faragó u. 12. leány Margit. Gali István kisbirtokos, Bellelő 280, fiú László. Kovács László garázsmeister József kir. herceg u. 3. fiú Béla. Deák Mihály törpebirtokos, Nagy csere 23. leány Margit. Juhász István cipészemester, Basahalom u. 12. fiú István.

Eljegyzések: Lajter László földbirtokos, Kassa u. 2—Tegez Emma, Hortobágy u. 11. Jakab Dezső gazdasági tanár, Kecskemét—Soltész Emma, Dózsa u. 13.

Bökönyi Sándor városi műszaki tisztviselő, Báthori u. 44—Ötvös Julianna, MÁV Kolónia, Juhász István gazdasági cseléd, Nagyszepes 53. Kovács Erzsébet, Bellelő 381. Csapó Mihály köntvésség, Malvin u. 33—Csáki Eszter, Táncsics M. u. 29. Kohut Sándor napszámos, Pallag 45.—Kerezi Erzsébet, Nagyhegyes 2. Ábrahám József Beszkárt kocsi-vezető, Budapest—Jakab Borbála Varga u. 43. Kovács Jenő gazdasági felügyelő, Székesfehérvár—Sopronyi Klára, Apponyi u. 51. sz. Kiss Sándor gazdasági cseléd, Vértesi u. 10.—Gebel Julianna Déli-sor 19.

Házasságkötések: Agárdi Mihály tisztviselő, Apaffy u. 123—Füzy Teréz Hajdúszoboszló. Oláh István gazdálkodó, Boldogfalva u. 10.—Ungvári Róza, Szepes 15. Bóné Imre földműves—Gyuricska Eszter Kishegyesi út 38. Balogh Tivadar textilkereskedő, — Kút u. 128.—Vitéz Glizella, Széchenyi u. 30. Sallai István katonai irodakezelő, Nyomató u. 11.—Lukács Terézia, Kolozsvár Zsros György cipészegéd, Repülő-tér.—Sipos Erzsébet Wolafka u. 1. Czebe Sándor köntvésség—Rózsa Viktória, Tekei u. 63. Mészáros László világiatási vállalati fűtő, Epreskert u. 13 B—Budai Julianna, Nyirbogát. Kerékgyártó Imre földműves, Pac 20—Szilágyi Erzsébet Vámospercs 494. Szilágyi József földműves Bellelő 409. Madácsi Mária, Határ u. 11. Rudolf Sámuel földműves—Kiss Lidia, Eötvös u. 29.

Halálozások: Ferenczi József rk. 29 éves, Budapest. Ferenczi János rk. 40 éves, Bósta. Lakos Pál ref. 31 éves, Majoros Sándor ref. 14 éves, Fay dűlő 37. Jakab Erzsébet ref. 6 éves, Keleti sor 23. szám. Gavallér Irén rk. 3 hónapos, Vezér u. 13. Licz Nándor rk. 27 éves Szigetbecse, Salamon Boldizsár rk. 33 éves, Sz-péter-túr. Boda Lajos rk. 24 éves Gámba. Hergert György rk. 24 éves Miskolc. Dollenszki József rk. 48 éves, Eger. Rózner Miklós izr. 46 éves, Budapest. Zalczar Nándor izr. 30 éves, Fehér István rk. 31 éves Tiszavulgy. Nagy Dezső rk. 28 éves, Csepel. Bornemisza József ref. 42 éves, Nagypalád. Mészáros Sándor ref. 30 éves, Poklostelep Bözserményi Pál ref. 76 éves Homok u. 63. H. Szabó Katalin ref. 2 hónapos, Tusnád u. 6. sz. Hajdú Sándor gk. 10 hónapos, Pesti u. 4. Guba József rk. 14 napos Erzsébet. Papp Gábor rk. 67 éves, Poroszló út 15.—Schlesz István rk. 83 éves, György u. 16. Sunyák János ref. 76 éves Csillag u. 61. Dobsa Erzsébet ref. 5 hónapos, Garay u. 6 Erdőssy Béla rk. 70 éves, Lónyal

u. 41. Bánási Pál ref. 22 éves, B. Pest. Mohácsi Mihály rk. 83 éves Kishegyesi út 40. Kálmán Péterné ref. 62 éves Széchenyi u. 50. Farkas Lehel Attila rk. 72 éves, Werbőczy u. 12. Nagy Lajos ref. 43 éves Varga u. 43. Kupferstein György izr. 2 éves, Nyugati u. 34. Ugrai Józsefné rk. 57 éves, Sarló u. 8. Petrus György gk. 26 éves, Hajdúdorog. özv. Bujdosó Andrásné ref. 72 éves, Doberdó u. 4.

A közönség szava

EGY VOLT ÖKÖLVÍVÓ-VÁLOGATOTT

örömmel üdvözli lapunkat, hogy foglalkoztunk a debreceni ökölvívósporthoz fejlesztésével. Felhívja az ökölvívók edzőjének figyelmét Komlósi Dóra és Szücsre. Dobón és Szücsön — írja — elkedvetlenedést vett észre. Kérde: mi ennek az oka? Csapatot is ajánl az edzőnek: Dobó, Dzurik (Szücs), Darai (Komlósi), Bartha, Farkas (Birta), Eperjesi, Bodnár. A továbbiakban pedig az ökölvívósporthoz fejlesztése érdekében több, toborzójellegű mérvközés megrendezését sürgeti.

Hathónapi börtön tűzifa drágításért

Szeged, febr. 16. Peták Ferenc szegedi 80 holdas gazda, tűzifanagykereskedőt a törvényszék tűzifával elkövetett árdrágítás miatt 6 hónapi börtönre, ötezer pengő pénzbüntetésre és 1790 P el nem kobozható dru ellenértékének megfizetésére ítélte. Az ítélet jogerős.

— Eltiltották a hajfestést, szemöldökberetváltást és manikürt a Steiermarkban. Tilos a tartóshullám és férfiak részére a víz hullám is.

— Bulgáriában két lapot rémhírtérjesztés miatt egy-egy napra betiltottak.

— Szegeden földrendést észlelték. A szegedi egyetemi földrajzi intézetének földrendéstani obszervatóriuma február 14-én reggel földrendést észlelt, amely közel negyedórát tartott. A műszerek reggel 8 óra 32 perctől 8 óra 47 percig jelezték a földrendést. A téhértartást a munkaadó

— Torinóban 49 banditát tartóztattak le, akik a légi bombázások során megsérült házak lakásait fosztogatták. A banditák 300.000 lírát raboltak.

— Pehelykönnyű új fém fedezett fel egy japán tudós. — Az új fém egyharmadával könnyebb mint az eddig ismert legkönnyebb fém, a duralumínium. Az új fém rendkívül erős, nem fogja a rozsdát. A repülőgépgyártást forradalmasítani fogja. Az új fém gyártását már megkezdték a japánok.

— Besurran egy ismeretlen fiatal leány Nagy Ferenc gazdálkodó Ötmalom-utca 5. szám alatti lakására és onnan ellopott egy arany karikagyűrűt 152 pengő értékben.

— Rögöntető bíróság elé került Kukoricza János. A szegedi rendőrség körözése alapján a gádorosi csendőrség elfogta Kukoricza János rovottmúltú cigányt, aki az első éjtés ideje alatt Dorozsma környékén egész sereg betörései lopást követett el. Kukoricza Jánost a bűntettek elkövetése után a cigányok rejtgettek. Statáriális bíróság ítélték felette.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekéről

V. Az egészébéres gazdasági közcselédre vonatkozó legkisebb és legnagyobb évi bér:

Az egészébéres éves közcseléd munkabérének megállapításánál az átlagos teljes munkabírású férfi béres, vagy kocsis munkáját és teljesítményét kell alapul venni.

a) gabonajárandóság: 16 q gabona (ebből legalább 14 q kenyérgabona).

b) Földjárandóság: 1. szántóföld megszántva tavaszinak: búzatermő földön 1600 n. öi, rozstermő földön 2000 n. öi. 2. Kertföld: 200 n. öi (vagy helyette 32 kg szárazfőzelék).

c) Állattartás: 1. Egy téhértartás (vagy helyette 48 kg szalonna) a helyi szokásnak megfelelő tartáson és a téhén borjának tartása elválasztásig, nos vagy családos cseléd részére. A női cselédnek is jár téhértartás, ha családfe tartó. A női cselédnek naponként 1 liter tej jár. A téhértartást a munkaadó

DEBRECZEN 7. OLDAL

1943. II. 17.

naponként kiszolgáltató tejjárandósággal is megválthatja. Tejjárandóság eméni családonként napi egy liter tej, mint alaptejjárandóság, ezenfelül a harmadik gyermektől kezdve gyermekenként és naponként fél-fél liter tej jár a gyermek 12. életévének betöltéséig. A harmadik gyermektől járó tej megegyezzen szerint megváltható készpénzzel is.

A cselédtehén részére istállóról, alomszalmáról, a helyi szokásnak megfelelő apaállatról és a fele költség erejéig pásztorról a munkaadó gondoskodik.

2. Egy anyasertés és egy évi szaporulatának legelőn tartása. A cselédsertések részére órlól, legelőről, megfelelő apaállatról és a fele költség erejéig kanászról a munkaadó gondoskodik. Abban az esetben, ha a sertéspestis elleni szimultánoltás nincs hatósági engedéllyel köve, vagy a hatóság a szimultánoltást engedélyezte és ha a munkaadó saját sertésesít szimultánoltatja, a munkaadó a cseléd kívánságára a cseléd főgokony sertésének egy anyakoca és annak egy évi szaporulatának) egyidejű szimultánoltásáról is gondoskodni köteles. A cselédsertések oltásához felhasznált szérum árának felét, az állatorvosi költségeknek pedig teljes összegét a munkaadó is viseli.

A 100 kat. holdon aluli gazdaságokban a cselédtehén és sertés vagy saját őrléjükön, vagy pályván tartandók.

3. Baromfitartás: 6 drb. tyúkra szaporulatával 1 drb kakasra vonatkozóan legelőn, vagy házkörül.

A cselédállatok trágyájával a munkaadó szabadon rendelkezik. d) Tűzelőjárás: helyi szokás szerint.

e) Lakás: az 1907:XLV. tc. és az annak alapján kiadott szabályrendelet rendelkezései szerint.

f) Sójárandóság: 30 kg.

g) Készpénzjárandóság: 180 P.

II. oszt. férfi cseléd járandósága: 12 q gabona, 800 n. öi tengeriföld, 100 n. öi kertiföld, 24 kg szalonna 10 kg só, 120 P készpénz.

III. oszt. férfi cseléd évi járandósága: 8 q gabona, 600 n. öi tengeriföld, 100 n. öi kertiföld, 16 kg szalonna 8 kg só, 90 P készpénz.

Szakszerúséget igénylő és legalább segédbizonyítvánnyal rendelkező gazdasági cselédnek (szegédményes iparosnak) a gabonajárandóságából valamint a készpénzjárandóságából járó pótlék alsó határa 30 százalék, felső határa 40 százalék.

Ha a gazdasági cseléd törvényes munkaszüneti napon az állatoknak és férőhelyüknek ellátásán, tisztántartásán, a napi takarmány elkészítésén és udvarrendbentartási munkákon felül más munkát is köteles teljesíteni, úgy felemelt napszámberre van igénye.

A gabonajárandóságot csak súlyban (kg, q) kifejezve lehet mérni és kiadni.

A csutka csak akkor illet meg a cselédet, ha a szegédményes földet ő veti be.

A fenti cselédbérek 1943. évi április hó 1-én, az új szolgálati év kezdetével lépnek életbe.

VI. Bentkosztos egészébéres gazdasági cselédre vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabér:

A bentkosztos egészébéres gazdasági cseléd munkabérének megállapításánál az átlagos és teljes munkabírású férfi béres vagy kocsis munkáját és teljesítményét kell alapul venni.

Alsó és felső határ: évi bér mellett: 1 teljes ellátás, 2. 12—14 mázsa gabona, 3. egy pár bakancs. Havi bér mellett: 1. teljes ellátás, 2. készpénz: decembertől márciusig 25—35 P, áprillistól novemberig 40—50 P.

II. oszt. cseléd évi béré: 1. teljes ellátás, 2. 8—10 q gabona, 3. egy pár bakancs, havi béré: 1. teljes ellátás, 2. készpénz: decembertől márciusig 20—25 P, áprillistól novemberig 25—35 P.

III. oszt. cseléd évi béré: 1. teljes ellátás, 2. 7—8 mázsa gabona, 3. egy pár bakancs. Havi béré: 1. teljes ellátás, 2. készpénz: decembertől márciusig 15—20 pengő, áprillistól novemberig 24—30 pengő.

(A közleményt folytatjuk)

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irtta: Hegyaljai Kiss Géza

(80) (Minden jog a szerzőé.)
Máskor egyedül van Kossuthé a péterfia lakásban. Halk kopogtatásra Vachottné lép be, Csapó Mária:
— Miben segíthetek, kedves ferézkém?
— Mindjárt csinálunk valamin, szivecském.
Kemény kopogtatás az ajtón. Döleceg katonatiszt lép be. Kiss Ernő tábornok.
— Nos, mi hír, édes tábornok?
— Híreink mindenfelől a legjobbak. Egy kérelemmel vettem pátorságot Magyarország kormányzójára felkeresni.
— Halljuk, halljuk.
— A budapesti bevonulásról van szó, kegyelmes asszonyom. Kossuth Lajosért nemcsak az ország lelkesedik, hanem a főváros is. Nem úgy lenne a egészség, ha a paradés bevonulásnál maga menne elől egy tocsin a kormányzó?
Kossuthné megütközve mondja:
— Mit beszél, javíthatatlan ember? Lesz szives végérvényesen tudomásul venni a következőket: Lujza, a Lajos úgá és én minden esetre vélekedni fogjuk Lajost. Azért vehet az összes magyar armála minden tábornoka. Ön jól

tudja, hogy ezt nem hiúságból szándékozom tenni. Asszony vagyok, remegek férjemért. — Nagy a tömeg és ki tudja?... Én hiszem, ha mellette vagyok, nem érheti baj Kossuth Lajost. Ha valaki tört emel ellene, az én keblem fogja fel a szúrását... Hiszen tudom, hogy beteges képzeldés az én félelmem. — Gyözelmeink fényesek. Lajosom iránt hódolattal lelkesednek. De nem tehetek róla. Én ott akarok lenni Lajosom közvetlen közelében.
Kiss Ernő tábornok meghajlik:
— Lefegyverezett a nő ön-feláldozó szeretet. Baj esetén mi is, a tábornokai, életünkkel védelmeznénk a kormányzókat. Én azért jöttem ezt ajánlani, mert a nyelvek könnyen sebeznek. Lesznek olyanok, akik azt mondják: Kossuthné királynénak képzeli magát, azért ül az ura mellett...
— Lehet, hogy azt mondják. De én nem tágtok az uram mellett.
A tábornok alázatos tisztellettél elköszön a hölgyektől.
A két asszony felteszi a kálapját és sétára indul végig a Péterfia napos oldalán. Valami jóleső fullasztó illat árad el Debrecen felett. Megrészegedik

a szív örömeiben a tavaszi Nagyerdő léleketétől. Előttük honvédsapat megy át az úton. Zeng a nóta:
Kossuth Lajos édesapám,
Felesége édesanyám,
Én vagyok az igaz fia,
Magyarország katonája!

SZABADSÁG ALKONYA

Kossuth április 17-én kezdi meg kormányzó munkásságát. Képzeltetlen nehézségek fellett győz. A nemzet az országgyűlés útján 200.000 pengő forintot fizetést ajánl fel, hogy méltóságának illő fényt adjon. — Ó egyszerű atilában teszi le esküjét s az állása teendőit az első hivatalnok buzgóságával látja el.

Kossuth emberfeletti munkásságával lelke a magyar felkelésnek. A honvédek csodálatos diadalokat aratnak. És a szabadságharc mégse vezet győzelemre. Mi a veszteség oka?

Általános megállapítás, hogy a szabadságharc elvesztésének egyik oka a vezető férfiak közötti egyenetlenkedés. Ebben van valami igaz. Eppen azokban a körökben, melyekkel Kossuthnak a közért kell együttműködni, különféle elemek kerülnek együlvé. Még az olyan bálványozott vezérnek is, mint Görgey, rendkívüli erőki-fejtésbe kerül, hogy tisztikarában összhangot fenntarthatson. Vannak, akik azt állítják, hogy

például a függetlenségi nyilatkozatot, ki se hirdette, mert a császári és királyi tisztek egy része azonnal lemondott volna.

Féltékenyen, szigorú bíráló szemmel kísérik az egyes hadosztályok vezérei is egymás műveletét. Milyen felelősség és feladat Kossuthra nézve minden érdemet híven elismerni, minden érzékenységet kimélni. S ami fő: az egész hadsereg mozdulatait központból irányítani.

Nem sokkal jobb a helyzet a politikai környezetében sem. A lapok szívesen fejtegetik a köztársasági államforma előnyeit. A tanultabb városi elemek közt sokan lennének hívei a köztársaságnak. Ennek az áramlatnak a parlamentben nincs számottevő ereje.

Az országgyűlés a debreceni függetlenségi nyilatkozatot példás pártközi egységgel hozta. Hazafiasságban, erkölcsi szigorúságban a parlament színvonal a világvilágviszonylatokban is kivételesen magas. A felszín egységesnek látszik. De ki ne ismerné az emberi természet hiúságát, vetélkedő készségét s az érdekek különféleségét. Még az egyes pártokon, az egyes bizottságokon belül is mennyi egyéni sajátossággal kell számolni. Leginkább annak, aki egyetlen eszmétől van minden csepp verében áthatva s ez — a Haza jövője, boldogsága.

(Folyt. köv.)

SPORT

A DVSC kiadós edzést tartott tegnap délután és a hét folyamán erős készül a nagy formában levő Nagyvárad. AC ellen a debreceni vasutas játékosok vasárnap reggel utaznak át Nagyváradra, az eddigi tervek szerint Kaposi - Csokai, B. Nagy - Tisza, Mester, Zilahy - Szilárd, Szabó, Szilagy, Serfőző, Sidlik összeállításban.

Az Ungvárotti mutatott játékkal elégedettek a DVSC vezetői. A csapat erősen tartalékosan is szívesen játszott, néhány játékos: Mester, Szabó, Sidlik már is kitűnő formában van. Különösen kellemesen tűnt fel Szabó Nagy lövőképessége.

Az országos vidéki gyorskorcsolyázó és KISOK műkorcsolyázó bajnokság február 17-én és 18-án lesz Budapesten a BAE pályán. A versenyen több debreceni korcsolyázó is indul.

Sárosi III. támadófedezetel fog játszani a tavasszal a Ferencvárosban. A közvetlen védelem valószínűleg Csikós, Polgár, Lázár összetételben szerepel, bár már rendelkezésre áll a

felgyógyult Tátrai is.

Megindul a bajnokság az egyik NB II. csoportban is már vasárnap, sőt mindjárt rangadó mérkőzés is lesz a BSKRT-Zugló között. A Zugló jelentősen erősített: megszerezte Jakabot. Pósat a Ferencvárostól, sőt vasárnapig lehetséges, hogy Kiszelyt is leigazolják... Például szolgálhatna a DVSC számára.

Az amatőr bajnokság első fordulójára március 14-én lesz a debreceni csoportban. Első mérkőzések: MOVE Szabolcs II. - DVSC II., D. Hűsös - NyVSC II., D.MTE - Derecskei MOVE, P. MÁV - Bihari Turul, K. Levente - DEAC.

Sebesültek felkézelt is végzetik a partdólistát a német labdarúgó szakhivatal rendelkezése szerint Németországban.

A debreceni játékosok csütörtökön este rendezik első összejövetelüket a tavaszi idényben. A Katolikus Otthon helyiségében. Szombaton kezd meg Debrecenben Selmeci Alajos és Nógrády Sándor fővárosi JTK-küldött továbbképző előadásait a játékosok számára.

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a vasárnapi DVSC-Nagyvárad AC mérkőzés iránt. Ennek a mérkőzésnek eredménye hivatva van igazolni, hogy indokolt-e a DVSC vezetőségének bizalma, abban, hogy a mostani összetételű csapat további erősítése nélkül is megállja helyét az osztályozáson és az NB I-ben. Mi bizunk a DVSC játékosgárdájában, mely a múlt évben kétszer is legyőzte nagynevű ellenfelét, azonban ha az eredmény mégis azt mutatná, hogy erősítésre van szükség, bizunk abban, hogy a DVSC áldozatkész vezetősége tudni fogja kötelességét.

A női atléta-ranglistán távolugrásban a harmadik helyet foglalja el a debreceni Gyarmathy Olga 510-es eredménnyel.

Ökölvívás. Nagyszabásúnak ígérkező ökölvívó viadal kerül lebonyolításra szombaton délután 6 órai kezdettel a MAV műhelytelep dísztermében. Ezen a viadalon a kerület válogatottja mér össze erejét a debreceni ökölvívók legjobbjával. Az igen szép és nívós mérkőzésen újra a szorító kötelei között fogjuk látni Durikot, Bartha IV-et, Darait, Farkast, Bodnárt és az újjabbak közül Szűcsöt, Komlós-

sy, Nagyt és még sok olyan ökölvívót, akiket még nem ismer a közönség. Bartha Károly, a debreceniek edzője a leglelkiesmeretesebb munkával készíti elő a debrecenieket úgy, hogy szereplésüktől igen szép eredményeket várhatunk. A mérkőzés iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, hiszen ez érthető is, mert közel egyévi szünet után ez az első ökölvívómérkőzés, melyet láthat a debreceni közönség. (Obendorfer)

Országos vasutas ökölvívó bajnoki mérkőzések lesznek február 28-án a DVSC sporttelep új fedett csarnokában.

Darai a Svájc elleni magyar válogatottban. A kitűnő debreceni ökölvívót válogatták be Svájkával szemben a Svájc elleni magyar válogatottba.

KÖZGAZDASÁG

Debreceni állatvásár

A sertés-vesztégszár megszűnt. A hétfői sertésvásárra csak néhány sertést hajtottak fel, szám szerint 154 darabot, melyből eladásra került 98 darab. Árak 2-3.40 P-ig élőszületkilogram-

DEBRECZEN 8. OLDAL 1943. II. 17.

monkint. Választott malac párunkint 56-80 P.

A keddi állatvásárra felhajtató 451 darab, eladva 197 darab Szarvasmarha 902 darab, eladva 536 darab.

Árak: vágóelő 100-340 P, szilány igásló 200-450, közepes 500-900, jó 900-1600, kocsló 1500-2200 P.

II. rendű ökör 150, III. r. 130 II. r. bika 145, III. r. 125, II. r. tehén 140, III. r. 120 (8 százalékos levonással), II. r. borjú 170, III. rendű 150. Tinó, ökör 172-198 élőszületkilogrammonként. Fejőstehén darabonként 800-1700 P

Hirdemény. Értésíti az elsőfokú iparhatóság a keresztény kereskedőket és iparosokat, hogy a Csapó u. 62. szám alatt megüresedett egy üzlethelyiség Árpád tér 30. sz. alatt udvari műhely és raktárhelyiség. Ferenc József út 40. alatt egy udvari üzlethelyiség valamelyikét bérbevenni szándékozó keresztény kereskedők és iparosok, hogy ez irányú bejelentésüket az elsőfokú közigazgatási hatóság iktatbivaltalba (Kossuth u. 20. sz. 35. sz.) a délelőtti hivatalos órák alatt f. évi február hó 25. napjáig adják be. — Elsőfokú iparhatóság.

NYOMOZÓ IRODA

BALOCZY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. T. 28-72. 1291 3. 2.

ALKALMAZÁSI NYER FÉRFI

KÉTI napszámot és egy kifizető felvezek, Krisch Károly kályhámester, Pestály-tér 1. 668

ALKALMAZÁST KERES NŐ

MOSÁST vasalást vállalkozó házhoz eljárnak. Baloghné Patay u. 18. 686

ALKALMAZÁST KERES NŐ

KERESÉK másolást, vagy itthoni foglalkozást. „Otthon” jellegű a kiadóbivaltalba. 685

ALKALMAZÁST KERES NŐ

GYERMEK mellé, vagy magános úrhoz házzvezetőnek elmennék. Cím a kiadóban, azonnalra, vagy elsejére. 221

ALKALMAZÁST KERES NŐ

GÉPIRÓNÓI állást irodai gyakorlattal azonnal belépésre keresek. Cím a kiadóban. 703

ALKALMAZÁST KERES NŐ

INTELLIGENS úrilány állást keres. Lehet azonnal is Cím a kiadóban, kérem 200 P jellegre. 628

ALKALMAZÁST KERES NŐ

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

BEJÁRÓLEÁNY azonnal felvétetik, dr Révész Piac u. 77. 219

ALKALMAZÁST KERES NŐ

RENDES, gyermekszerező leányt mindenesnek felvezek. Miklós u. 45. 217

ALKALMAZÁST KERES NŐ

BEJÁRÓNÓ azonnal felvétetik. Harsányiné. Hajó u. 20. 724

ALKALMAZÁST KERES NŐ

SZOBALÁNYT keresek, ügyes, parketthez értőt jó bizonyítvánnyal. Központi drogéria város házépület. 7221

ALKALMAZÁST KERES NŐ

REGGELI takarításra kozmetika, Arany János utca felvezek. Árnos u. 6. 716

ALKALMAZÁST KERES NŐ

ÁRVA leányt mindenesnek felvezek, Csapó u. 88 sz. trafik. 695

ALKALMAZÁST KERES NŐ

BEJÁRÓLEÁNYT a délelőtti órára keres Varoga u. 7. aító 4. 933

VIDÉKRE KERESK HÁZ

Kisasszonyt, aki szobalány, teendőkben segédkezik, lehetőleg varrásban is jártassággal bír. Cím a kiadóban. 687

VIDÉKRE KERESK HÁZ

KISZOLGÁLÓNÓT, vagy férfit, lehetőleg porcellán szakmából felvezek Csakis többéves gyakorlatú keresztény jelentkezők. Cím a kiadóban. 697

VIDÉKRE KERESK HÁZ

FLATAL ügyes kislány, fehérműtől szalonba igen előnyös feltételekkel elhelyezkedhet. Styl, József kir. herceg u. 7. 722

VIDÉKRE KERESK HÁZ

ALKALMAZÁST KERES NŐ

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

VIDÉKRE KERESK HÁZ

LENKIÖPI selyem kiöpi csipkeszövet anyagok, grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3 17

VIDÉKRE KERESK HÁZ

HASZNÁLT bútorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást összes vállalkoz. Kossuth u. 2. 1505 3 16

VIDÉKRE KERESK HÁZ

KERÉKPART varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

VIDÉKRE KERESK HÁZ

ERTEKES vásznait jó hímző fonallal varrjuk, hímzésünk felelősségei „Favorit” kézimunka Csapó u. 24. Tanulólag felvétetik. 1561 u. 6

VIDÉKRE KERESK HÁZ

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, vagy becserelem. Villanykörte csere 30 fillér, Bíró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

VIDÉKRE KERESK HÁZ

KIEGÉRT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök. Kossuth u. 13. 911 4. 30

VIDÉKRE KERESK HÁZ

SZAPPANNAK való zsír szappanra becserelem. Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VIDÉKRE KERESK HÁZ

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

VIDÉKRE KERESK HÁZ

FÉRFI ING, gallér, kézelő szakszerű javítását vállalom. Nyakkendő javító, Timár u. 13. 718

VIDÉKRE KERESK HÁZ

KERESLET

VIDÉKRE KERESK HÁZ

Használt fényképezőgépet és alványt veszek. Berzéli fotoszaküzlete. Ferenc József út 38. 146 2. 10

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

ÜGYES segédlányokat felvezek Sz. Vajda Ilona kalapszalon, Szent A. u. 3. sz. 720

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

HASZNÁLT varrógépet veszek, elad, cserélt. Lj. Levai, Kassa ut 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 223

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7. Kislómasnái. 1792 1. 3.

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

LENKIÖPI selyem kiöpi csipkeszövet anyagok, grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3 17

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

HASZNÁLT bútorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást összes vállalkoz. Kossuth u. 2. 1505 3 16

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

KERÉKPART varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

ERTEKES vásznait jó hímző fonallal varrjuk, hímzésünk felelősségei „Favorit” kézimunka Csapó u. 24. Tanulólag felvétetik. 1561 u. 6

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, vagy becserelem. Villanykörte csere 30 fillér, Bíró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

KIEGÉRT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök. Kossuth u. 13. 911 4. 30

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

SZAPPANNAK való zsír szappanra becserelem. Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

FÉRFI ING, gallér, kézelő szakszerű javítását vállalom. Nyakkendő javító, Timár u. 13. 718

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

KERESLET

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

Használt fényképezőgépet és alványt veszek. Berzéli fotoszaküzlete. Ferenc József út 38. 146 2. 10

VARODABA SEGÉDLÁNYOKAT ÉS TANULÓT FELVEZEK, PIAC 46. 218

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árában veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árában veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

ARANYAT, ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árában veszek, Franki Piac u. 73. 1709 3. 15

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

VARGA u. 41 alatt tehén ügyben érdeklődő üzembar, kinek üzlete is van. Jelentkezzen. 702

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

ÉLELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett. Kéki, Rákóczi u. 7. szám pince. 938 4. 30

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

OKTATÁS

KERESKEDELMIS-TÁK korrepetálását, — érettségire való előkészítést eredményesen vállalom. Cím: „jelesen éret” leány” jellegre a kiadóba kérem. 614

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

TÁRS

BELVÁROSI üzletemhez pénzestársat vagy élettársat keresek. Középkorú jellegre. 675

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

HANGSZEREK

HASZNÁLT tangóharmonika olcsón eladó. — Cím: Eprekert u. 1. A. Boldogkert. 723

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

ELADÓ egy 80 basszusos Verdi II. honer tangó harmonika, Oláh Károly u. 50. Homokkert. 633

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettségű vállalkozó, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

RÁDIÓ

RÁDIÓT minden típusú javít, ezüdes gyakorlattal Szabó műszerez. Csapó u. 84. telefon: 32-54. sz. 1534 2. 25

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

RÁDIÓT javít, elad, villanyszereit Fülöp. Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

FÉNYKÉPEZŐGÉPÉRT, ÁLVÁNYÉRT, MAGAS ÁRAT FIZETEK, ASZMANN, SIMONFFY U. 1. 180 4. 30

RÁDIÓ, Bocskay, jóhangú eladó, Kávin-tér 5. emelet jobbra. 715

HÁLÓSZOBÁK EBÉDLŐK, KOMBINÁLT SZOBÁK, KONYHABERENDEZÉSEK, SALAMON BÚTORÜZLETÉBEN — JÓMINŐSÉG ELŐNYÖS ÁRÁK HUNYADI U. 2. 1505 5. 5

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

JÖMENEDELŐ fűszerüzlet, áruval, berendezéssel, más elfoglaltság miatt átadó. Mester u. 42. sz. 327

HÁLÓSZOBÁK EBÉDLŐK, KOMBINÁLT SZOBÁK, KONYHABERENDEZÉSEK, SALAMON BÚTORÜZLETÉBEN — JÓMINŐSÉG ELŐNYÖS ÁRÁK HUNYADI U. 2. 1505 5. 5

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM egyetemli sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kiténő lakásmat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan u. közepes részétől 10-15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kertli 3 szobás, kifogástalan lakással, értekezni Haddik u. 20., délutánonként. vv. 1846

HÁLÓSZOBÁK EBÉDLŐK, KOMBINÁLT SZOBÁK, KONYHABERENDEZÉSEK, SALAMON BÚTORÜZLETÉBEN — JÓMINŐSÉG ELŐNYÖS ÁRÁK HUNYADI U. 2. 1505 5. 5